

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XV, číslo 16

12. 8. 2018 / neprodejné

Z OBSAHU	Nebudeš mít jiné bohy mimo mne. Promluva papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Kolaborace českých katolíků?	05
	Neútočte na celibát	09
	Kardinál Sarah: Svátost lásky (Prázdninová příloha)	I-IV

TRADICE OTCŮ

Z výkladů žalmů svatého biskupa Augustina (354–430)

Pohled' na toho, jehož nohy i ruce byly přibity hřeby, a když visel na kříži, mohli počítat jeho kosti, na toho, o jehož oděv házeli los. Pohled', jak ten, kterého tehdy viděli na kříži, nyní vládne. Pohled', jak ten, kterým pohrdali, když chodil po zemi, nyní sedí na nebesích. Pohled', jak se naplňuje ono: *Rozpomenou se všechny kraje země, vrátí se k Pánu všechny lidské rody a s uctíváním padnou před ním na tvář. A když to vidíš, zvolej radostně: Jak jsme to slyšeli, teď viděli jsme.*

Právem volají k Církvi z pohanských národů: *Slyš, dcero, pohled' sem, zapomeň na svůj lid a otcův dům. Slyš a pohled'; nejdřív uslyšíš, co nevidíš, potom uvidíš, co jsi slyšela. Porobil se mi i neznámý lid, poslušni jsou, jen zaslechnou o mně. Jestliže někdo uposlechl na jediné slovo, tedy neviděl. A co to znamená: *Ti, kterým se o něm nic neřeklo, uvidí; a ti, kteří neslyšeli, porozumějí?* Ti, ke kterým proroci posláni nebyli, ti se doslechli a porozuměli prorokům jako první; ti, kteří zprvu neuslyšeli, slyšeli později a žasli. Ale ti, ke kterým byli proroci posláni, měli sice stále v rukou svaté knihy, ale pravdu nechápali, měli desky zákona, ale dědictví nedostali. Kdežto my, *jak jsme to slyšeli, teď viděli jsme.**

*Ve městě Pána zástupů, ve městě Boha našeho. Tam jsme slyšeli a tam jsme uviděli. Bůh mu dává věčné trvání. At' se nevynásí nikdo, kdo říká: *Tady je Kristus, nebo: Tam je;* kdo to říká, svádí k rozdělení. Bůh však zaslíbil jednotu; králové jsou spojeni vjedno, ne rozdělení roztržkami. Že by toto město, které zahrnuje celý svět, mohlo být někdy vyvráceno? Kdepak: *Pán zbudoval je na věky.* Když je Bůh upevnil navěky, proč se bojíš, že by nebeská klenba mohla spadnout?*

Jean Le Pot: Oltář sv. Marty, St. Étienne, Beauvais (16. stol.). Foto: Flickr, Walwyn (CC BY-NC 2.0)

Věrná Marta

V evangeliích máme o této svätici několik zmínek. Kromě toho chvalně známého příběhu o přehorlivé hostitelce nalezneme i silnou epizodu v souvislosti se smrtí a vzkříšením Lazara, kdy vyznává: *Ty jsi Mesiáš, který má přijít na tento svět, a posléze opět jako by nic je Lazar u stolu a Marta obsluhuje.* Pak se objevuje s největší pravděpodobností i ona u prázdného hrobu, kam přišla se skupinou žen pomazat Ježíšovo tělo.

Je to taková obyčejná, poctivá věřící žena, mající sice svoje chybičky, ale velké srdce, které přilne a obsluhuje... Dělá, co je třeba, neurazí se, když je jí náhodou něco vytknuto, jede tzv. dál, protože *uvěřila.*

Ano, víra, která jde za zaslíbením, umožňuje člověku, aby se nezasekl, když

přijde něco neočekávaného. Aby neupěl na tom, co je druhotné, a proto pro naši spásu nedůležité. Jako křesťané máme lidi a věci cenit podle jejich skutečné hodnoty, nikoli podle bezprostředního vzrušeného prchavého dojmu. Nadschnout se pro něco není tak těžké, zvláště pro toho, kdo je emotivně založen. Ale vydržet, vytrvat, to je záslužné. Platí to pro manželství, platí to pro řeholní stav, platí to pro kněžskou službu.

Ze všech stran na nás útočí reklamy, bulvární plátky vytahují nejnemožnější trháky, jen aby se člověk rozkolísal, začal závidět těm, co mají na tohle a na tohle, ztratil důvěru k člověku, který se nevímproč dostal na pranýř médií, ztrácel důvěru k Církvi, která je představována jen

Dokončení na str. 2

Foto: © Vojta Pospíšil / Člověk a víra

Rodiny jako bohatství, tak zní modlitební úmysl papeže Františka na srpen

V měsíci srpnu se koná v Dublinu Světové setkání rodin s papežem a také v České republice probíhají poutě rodin. V tomto měsíci se modleme za rodiny a za vnímání přírody a okolního světa jako daru.

Úmysl všeobecný: *Aby rozhodnutí, která mají dalekosáhlý ekonomický a politický dopad, chránila rodiny jako největší bohatství lidstva.*

Nikdo si nemůže myslet, že oslabování rodiny jako přirozené společnosti založené na manželství je něco, co podporuje společnost jako takovou. Opak je pravdou: poškozují zranění jednotlivců, pěstování společenských hodnot a etický rozvoj společnosti. Jako společenská instituce je manželství ochranou a nástrojem vzájemného závazku a zranění v lásce, aby rozhodnutí pro druhého rostlo v solidnosti, konkrétnosti a hloubce a zároveň mohlo plnit svoje poslání ve společnosti. Manželství proto přesahuje každou přechodnou módu a přetrvává. Jeho podstata tkví v samotné přirozenosti člověka a jeho společenské povaze. Zahrnuje řadu povinností, které však plynou ze samotné lásky, jež je tak rozhodná a velkodušná, že umožňuje riskovat budoucnost. Modleme se za ty, kteří mají v rukou zodpovědnost za závažná rozhodnutí, aby si byli vědomi toho, že jedině velkodušnost lásky plodí prosperující společnost (srov. *Amoris laetitia*, 52,131).

Úmysl národní: *Za vnímání přírody a okolního světa jako daru, v kterém se Bůh zjevuje (srov. Žl 29/28/).*

Mnoho věcí musí změnit své směřování, ale na prvním místě se potřebuje změnit člověk sám. K řešení situace tak složité jako ta, které čelí nynější svět, však nestačí, že každý bude lepší. Ekologická konverze nezbytná k vytvoření dynamismu trvalé změny je také komunitní konverzí. Tato konverze vyžaduje velkodušnou a jemnocitnou péči. Obrácení s sebou nese vděčnost a vede k nezištnému odříkání a velkodušným činům. Tímto postojem roste vnitřní pokoj, který se odráží ve vyrovnaném životním stylu a ve schopnosti úžasu vedoucího na hlubinu života (srov. *Laudato si'*, 202–225).

Církev.cz

Dokončení ze str. 1

jako původce skandálů a dychtitelka po majetcích, a posléze ztratil veškerou pevnost a vrhl se také do požitků, které na chvíli dávají zapomenout na realitu.

Ale ta zůstává realitou, někdy smutnou, ale vždycky spojenou s nadějí, že skutečnost Boží přítomnosti, která je tou nejskutečnější a nejvyšší hodnotou, nás udrží a podrží.

Čemu věříš? Odpovězme kladně spolu s Martou na známé Ježíšovo: *Já jsem vzkříšení a život: kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít, a žádný, kdo žije a věří ve mne, nezemře na věky.*

*P. Jan Gerndt
farář v Praze-Zbraslavi*

Milí čtenáři, přejeme vám krásné a pokojné léto. Další číslo *RC Monitoru* vyjde 9. září. Redakce

Irská vláda se vměšuje do církevních záležitostí

Církev v Irsku se dostává do stále větší krize. Měsíc před příjezdem papeže do Dublinu na Světové setkání rodin bylo přijato rozhodnutí, že katolické manželské poradny budou přijímat ke konzultacím také jednopohlavní dvojice. Těm tyto církevní instituce manželské poradenství přirozeně neposkytují, protože to odporuje katolické víře. V Irsku je k tomu přiměla liberální vláda, protože pohrozila odebráním státních dotací pro manželské poradny, které činí 1,6 milionu euro. Dodejme, že irská vláda se nechala slyšet, že připravuje ještě další vměšování do aktivit katolických institucí. Po nedávné legalizaci interrupcí bude totiž stát požadovat, aby interrupce byly prováděny také v katolických nemocnicích. „Počítáme s výhradou svědomí pro zdravotnický personál – prohlásil irský premiér Varadkar – leč nikoli pro instituce.“

RaVat

Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClarityMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Papež František vzkázal ministrantům: cesta ke svatosti není pro lenochy

Více než 60 tisíc ministrantů z 19 zemí se 31. července setkalo na náměstí svatého Petra s papežem Františkem. V pořadí 12. Ministrantská pouť, kterou pořádá mezinárodní asociace ministrantů *Coetus Internationalis Ministrantium* (CIM), se nese v duchu motta „Hledej pokoj a usiluj o něj“ (Žl 34,15b). Během jediné červencové audience papež odpovídal na otázky pěti ministrantů a poté následovala společná modlitba nešpor a papežova homilie.

Na setkání do Říma vyrazila také skupinka osmi ministrantů z České republiky. Doprovázeli je P. Petr Hošek z farnosti Újezd u Brna a P. Marek Slatinský z farnosti Velké Pavlovice. P. Slatinský se ministrantského setkání v Římě účastní již po třetí a k letošní pouti řekl: „Po duchovní stránce jsou dojmy skvělé, dokonce tři naši ministranti, kteří nesli českou vlajku, se mohli osobně setkat s papežem Františkem a podat si s ním ruku. Ale teploty v Římě jsou velmi vysoké a kluci jsou unavení. S nadšením ale obdivují římské stavby a švýcarskou gardu.“

„Všecko činite k slávě Boží“ (1 Kor 10,31n) jsou slova svatého Pavla, kterými uvedl papež František svoji homilii, a dále pokračoval: „Sloužit ke slávě Boží v každé věci, kterou konáme, je rozhodujícím měřítkem pro naše jednání, syntézou toho, co znamená žít v přátelství s Ježíšem.“ Směřovat naše jednání ke slávě Boží by mělo být „střelkou kompasu našeho svědomí“.

František vybídl ministranty, aby se nechali inspirovat životem svatých, kteří jsou žitým evangeliem: „Staňme se imitátory svatých; dělejme vše ke slávě Boží a k záchranně bratří. Ale dávejte pozor a pamatujte si: na této cestě následování svatých, cestě ke svatosti, není místo pro lenochy.“

Církev.cz

Církev odmítá trest smrti – jeho „nepřípustnost“ nově zapíše do Katechismu

Prefekt Kongregace pro nauku víry Luis kard. Ladaria SJ zveřejnil reskript po papežské audienci, jež se uskutečnila 11. května t. r. Svatý otec při ní schválil nové znění paragrafu 2267 *Katechismu katolické církve*, který se týká trestu smrti, a stanovil, že tato nová verze má být přeložena do různých jazyků a zanesena do všech vydání Katechismu.

Na rozdíl od předchozího znění dotyčného paragrafu, podle něhož „tradiční učení Církve (...) nevyklučuje použití trestu smrti“, nová verze ještě více tříbí morální stanovisko katolické církve a hovoří o nepřijatelnosti nejvyššího trestu. Dále zmiňuje „rozhodné úsilí katolické církve o zrušení trestu smrti v celém světě“. „Po dlouhý čas,“ čteme v nově formulovaném paragrafu 2267, „byl trest smrti, vykonaný po řádném procesu k tomu oprávněnou úřední mocí, považován za přiměřenou reakci na některé závažné zločiny a za přijatelný, byť krajní nástroj k ochraně obecného blaha. Dnes se stále výrazněji prosazuje vědomí, podle něhož člověk neztrácí důstojnost ani po spáchání nejtěžších zločinů. Navíc se rozšířilo nové chápání smyslu, jaký mají tresty uvalené státem. A konečně byly vyvinuty účinnější detenční systémy, které zajišťují patřičnou obranu občanů a zároveň pachatelé definitivně neodnímají možnost nápravy. Církev proto ve světle evangelia učí, že trest smrti je nepřípustný, protože útočí na nedotknutelnost a důstojnost člověka“ (*Promluva papeže Františka k 25. výročí vydání Katechismu katolické církve*, synodní aula Pavla VI., 11. 10. 2017), a rozhodně se zasažuje o jeho zrušení v celém světě.“

Reskript nabývá okamžité platnosti, přičemž tato úprava se vyznačuje kontinuitou s předchozím magisteriem a nestojí s ním v rozporu. Zachování předcházejících dvou paragrafů (2265, 2266) Katechismu nezabavuje veřejnou moc povinnosti chránit občany a obecné dobro společnosti, jak Církev vždycky učila.

RaVat

Milí čtenáři Monitoru, děkuji Vám za modlitby za misii v Ústí nad Labem. Byla náročná, ale věřím, že požehnaná. Plody misie nám nejspíš zůstanou skryté. Důležité však je, že jsme šli v intenci Pána a naplňovali křesťanskou touhu nést Krista a jeho evangelium druhým.

Píšu tyto řádky ze Svatého Hostýna, kde jsem nyní se svými spolubratry dominikány ve výšce 735 m n. m. – nad mraky a v objetí naší nebeské Matky a milujícího Pána. Po vydávání je zas příležitost čerpat.

Říká se, že na Hostýnku je vždy jinak než dole. Nejde jen o počasí, ale také o duchovní klima. Přes množství poutníků zde člověk může zakoušet Boží blízkost a zvláštní pozornost Panny Marie. Naše Paní a Královna je zde ustavičně ctěna a velkodušně odměňuje úctu, kterou jí prokazujeme, zprostředkováním mnoha milostí. Generace věřících by mohly vyprávět.

Kdo by neznal láskyplný pohled Hostýnské Madony a úsměv Ježíška s blesky v jejím náručí? Z toho obrazu vyzářejí radost a síla. Poutník u Panny Marie Hostýnské nachází pokoj, roste jeho naděje a pocit bezpečí. Kristus a jeho panenská Matka jsou naším útočištěm a bezpečnou ochranou. Tak jako roku 1241 zahnali divoké Tatary a ochránili Moravu před dobyvačnými nájezdníky, tak nám i dnes pomáhají v rozličných strastech a potřebách. Baziliku na Hostýnku zdobí nápis: *Vítězná ochrana Moravy, zůstaň Matkou lidu svému.*

Ano, Panno Maria, zůstaň Matkou nejen Moravanů, ale i Čechů. Ochráňuj nás se svým Synem před vším zlem – morálním i materiálním. Chraňte nás v pokušeních před hříchem. Chraňte naši vlast a evropský kontinent před novou islamizací. Chraňte manželství a rodinu před socio-politickou destrukcí. Chraňte životy maličkých i naši katolickou víru.

Útočiště hříšníků, Vítězky nad Tatary, Královno rodin a míru – oroduj za nás.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, rektor baziliky a strážce hrobu svaté Zdislavy

NEBUDEŠ MÍT JINÉ BOHY MIMO MNE

Promluva papeže Františka na generální audienci

Esteban March: Zlaté tele (17. stol.). Foto: Wikimedia Commons

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Slyšeli jsme první přikázání Desatera: „Nebudeš mít jiné bohy mimo mne“ (Ex 20,3). Bude dobré pozastavit se nad tématem modloslužby, které je velice důležité a aktuální.

Přikázání zakazuje zhotovování model [*pesel* znamená božský obraz vytesaný ze dřeva, kamene a zvláště kovu] a jakýchkoli obrazů [*temuna* má velmi široký význam zahrnující zpodobení či formu; zákaz je velmi rozsáhlý a týká se obrazů jakéhokoli typu] reality [Přikázání nezakazuje obrazy jako takové – Bůh sám přece přikazuje Mojžíšovi zhotovit cheruby z tepaného zlata na příkrov archy (Ex 25,18) a měděného hada (Nm 21,8) – ale zakazuje je uctívat a sloužit jim; týká se tedy zbožšťování, nikoli pouhé reprodukce]: všechno totiž může být použito jako modla. Mluvíme o lidském sklonu, který se nevyhýbá věřícím, ani ateistům. Například my křesťané se můžeme tázat: jaký je opravdu můj Bůh? Je to Trojjediná láska, anebo můj obraz, můj osobní úspěch, třeba i v rámci Církve? „Modloslužba se netýká jen

falešných pohanských kultů. Zůstává trvalým pokušením víry. Spočívá ve zbožšťování toho, co není Bůh“ (*Katechismus katolické církve*, 2113).

Modly nás okrádají o lásku, zaslepují nás vzhledem k lásce. Potřebujeme být svobodní od jakékoli modly, abychom mohli milovat.

Nebudeš mít jiné bohy

Co je „bůh“ na existenciální rovině? Každodenní bůh, náš bůh, jediný bůh... To, co je středem samotného života, na kterém závisí všechno, co se dělá i myslí [Hebrejská Bible odkazuje na kananejské modly termínem *baal*, což znamená „svrchovanost, intimní vztah, něco, na čem se závisí“. Modla je zpučná, uchvacuje srdce a stává se stěžejí života.]. Lze vyrůst v rodině, která je nominálně křesťanská, avšak ve skutečnosti je soustředěna kolem něčeho, co je evangelium

cizí (srov. KKC 2114). Lidská bytost ne žije, aniž by byla na něco soustředěna. A svět jako supermarket nabízí modly, jimiž mohou být předměty, obrazy, ideje, role a například také modlitba. Máme se modlit k Bohu, našemu Otci.

Vzpomínám si, jak jsem jednou v jiné diecézi šel na návštěvu do jedné farnosti, kde jsem měl mít mši, a potom do jiné asi o kilometr dál, kde jsem měl birmovat. Procházel jsem jedním parkem. Byl to krásný park, a podél cesty bylo snad 50 a možná víc stolků se dvěma židlemi obsazenými vždy dvěma osobami. A co dělaly? Vykládaly z tarotových karet. Ptaly se modly. Namísto prosby k Bohu, který je prozřetelný, šly se dotazovat karet. Toto je modloslužba naší doby. Zeptám se vás: kolik z vás se ptalo na budoucnost karet? Kolik z vás si například nechalo hádat z ruky, místo aby se modlilo k Pánu? Rozdíl je v tom, že Pán je živý. Modly a modloslužba jsou k ničemu.

Neuděláš si modlu

Jak se modloslužba rozvíjí? Přikázání tyto fáze popisuje: „Neuděláš si modlu, ani žádnou podobu... / Nebudeš se jim klanět, ani jim sloužit“ (Ex 20,4–5).

Slovo modla – idol je v řečtině odvozeno od slovesa vidět [řecky *eidolon* – modla – pochází etymologicky od slova *eidos* – podoba, tvar, jehož kořenem je sloveso *eidein* – vidět]. Modla je „vidina“, která se stává fixací, obsesí. Modla je ve skutečnosti projekcí nás samých do předmětů nebo projektů. Tuto dynamiku používá například reklama. Nedívám se na předmět samotný, nýbrž vnímám onen automobil, onen smartphon či něco jiného jako prostředek svojí seberealizace a uspokojení svých bytostných tužeb. A vyhledávám jej, mluvím o něm a myslím na něho. Myšlenka vlastnit onen předmět nebo uskutečnit onen projekt či dosáhnout onoho postavení se jeví jako úžasná cesta ke štěstí, jako věž, jejíž vrchol dosáhne k nebi (srov. Gn 11,1–9) a všechno je funkcí onoho cíle.

Nebudeš se jim klanět

Potom nastupuje druhá fáze: „Nebudeš se jim klanět“. Modly vyžadují kult, rituál. Všechno se jim klaní a obětuje. Ve starověku se přinášely lidské oběti. Dnes však také. Stačí slyšet, jak mluví kariérista. Kvůli kariéře se obětují děti, které jsou buď opomíjeny anebo jednoduše nejsou zplozeny; krása si žádá lidské oběti. Kolik jen hodin před zrcadlem. Kolik někdo, nějaká žena utrácí za líčení... I to je modloslužba. Nalíčit se není špatnost, avšak normálně, a ne se snažit vypadat jako nějaká bohyně. Krása vyžaduje lidské oběti. Pověst vyžaduje obětování sebe sama, vlastní nevinnosti a autenticity. Modly požadují krev. Peníze kradou život a zalíbení vede do samoty. Ekonomické struktury obětují lidské životy větším ziskům. Pomysleme na množství lidí bez práce. Proč? Protože majitelé onoho podniku či firmy se rozhodli propouštět, aby vydělali více peněz. Je to modla peněz. Žije se v pokrytectví tím, že se jedná a mluví tak, jak ostatní očekávají, protože to ukládá

bůžek vlastního uplatnění. A jsou ničeny životy. Rodiny a mladí jsou vydáváni naspas destruktivním vzorům, jen aby se navýšil zisk. Také droga je modlou. Kolik jen mladých si ničí zdraví, dokonce ztrácí život, když se klaní modle drog.

Nebudeš jim sloužit

Tady nastupuje třetí a nejtragičtější stadium: „Nebudeš jim sloužit“, praví příkázání. Modly zotročují. Slibují, ale nedávají štěstí. A žije se pro nějakou věc nebo nějakou vidinu, stržení vírem sebestrukce v očekávání něčeho, co nikdy nenastane.

Modly ničí lásku

Draží bratři a sestry, modly slibují život, ale ve skutečnosti jej odnímají. Bůh život nežádá, nýbrž dává, daruje. Pravý Bůh nenabízí nějakou projekci našeho úspěchu, nýbrž učí milovat. Pravý Bůh nežádá děti, ale dává svého Syna pro nás. Modly promítají hypotézy budoucnosti a pohrdají přítomností; pravý Bůh učí žít v každodenní, konkrétní realitě, nikoli

v iluzích o budoucnosti; učí kráčet k budoucnosti dnes, zítra i pozítří. Konkrétnost pravého Boha proti tekutosti model. Vybízím vás, abyste dnes každý přemýšlel o tom, kolik má model a kterou svoji modlu preferuje. Rozpoznat totiž svoje modloslužebnictví je počátkem milosti a vykročením na cestu lásky. Láska je totiž neslučitelná s modloslužbou. Stane-li se něco absolutním a nedotknutelným, pak je to důležitější než manžel/ka, dítě nebo přátelství. Následování modly může vést dokonce k zapření otce, matky, dětí, manželky, manžela, rodiny... Těch nejdražších. Přilnutí k nějakému předmětu či ideji zapřičiňuje slepotu vůči lásce. Odnese si v srdci toto: modly nás okrádají o lásku, modly nás zaslepují vzhledem k lásce; potřebujeme být svobodní od jakékoli modly, abychom mohli milovat.

Co je tedy má modla? Vezmi ji a hod z okna.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

MUČEDNÍCI NACISMU

Kolaborace českých katolíků?

Případy kolaborace a udavačství v řadách českých katolíků byly tak vzácné, takřka nulové, že nestály příliš za řeč ani protivníkům katolické církve, i když uváděli pár jmen údajných „zrádců“ (srov. níže). Církev byla i od samotných odpůrců jako celek za svůj autenticky křesťanský a zároveň vlastenecký postoj vysoce hodnocena, alespoň v době před únorem 1948. Štvaní a obviňování ze spolupráce s nacisty nastoupilo až poté, co episkopát v čele s arcibiskupem Josefem Beranem, vězněm nacistického koncentračního tábora, statečně bránil svobodu víry a náboženství proti komunistické tota-

litní moci. Když ale pročítáme jednotlivé propagandistické brožurky na toto téma, snadno zjistíme, že jejich autoři nedisponují žádnými průkaznými fakty, což zakrývají štvavou a nenávisťnou rétorikou. Lze objektivně říci, že kolaborace duchovenstva a aktivního praktikujícího laikátu s nacisty téměř neexistovala – a toho si byli i komunisté plně vědomi.

Svědectví jiných

Katoličtí kněží, kteří trpěli v německých koncentračních táborech a věznicích, prohlásili ve svém Manifestu z 2. června 1945, že „nechtějí nic víc a nic méně, než

být dělníky Božími, kteří pracují a žijí pro svůj lid“. Prezident Edvard Beneš řekl delegaci kněží 11. prosince 1945: „Znám dobře, jak postupovalo katolické kněžstvo v uplynulé válce, vím, že bylo vlastenecké, vím, že mnozí z nich trpěli v koncentračních táborech, a vím, že konalí své vlastenecké povinnosti...“

A ministr školství v první poválečné československé vládě, komunist a známý bojovný antiklerikál Zdeněk Nejedlý musel tvářit v tvář nesporným faktům 15. listopadu 1945 na kněžské schůzi v Praze prohlásit: „Každý, kdo rozumí dnešnímu životu a životu vůbec, ví

a musí být přesvědčen, že duchovenstvo hrálo vždy významnou úlohu v národech, především v národě našem. Bylo zde již vzpomenuo dob obrození a jsem přesvědčen, že každý autor, ať smýšlí jakkoli, musí tento fakt a skutečnost uznati. Přesvědčili jsme se o tom opět v těžkých letech okupace, která jsou za námi. Prosím, abyste přijali ode mne veřejné prohlášení, že katolické kněžstvo obstálo z hlediska národního opravdu skvěle. Chtěl bych to výslovně konstatovat a kvitovat.“

Značná část českého národa včetně levicově orientovaných občanů tenkrát bezprostředně po druhé světové válce zaujímala vůči katolické církvi úplně jiný postoj než po první světové válce, kdy se pořádaly protikatolické demonstrace, vykřikovalo se „Po Vídní Řím!“ apod., a došlo k barbarskému stržení mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Na tomtéž Staroměstském náměstí se 30. června 1945 sloužila na poděkování za osvobození od nacismu pontifikální mše svatá, při níž kázal jezuita a vězeň nacistického režimu P. Antonín Zgarbík (pozdější oběť komunistické perzekuce), a znělo slavné *Tē Deum*. Na této slavnosti, kdy několikatisícový zástup nadšeně zpíval cyrilometodějskou píseň „Bože, cos ráčil...“ a mariánskou „Tisíckrát pozdravujeme Tebe...“; vládla zcela jiná atmosféra než 3. listopadu 1918, kdy jiný několikatisícový zástup skandoval protikatolická hesla a dopustil se blasfemické likvidace sloupu s Pannou Marií. Na této mši bylo přítomno i mnoho nekatolíků a dřívejších nepřátel katolické církve, mj. i čelní komunističtí politikové Antonín Zápotocký a Zdeněk Nejedlý. Paradigma vztahu českého národa ke katolicismu navzdory převládající levicové orientaci národa se oproti roku 1918 radikálně změnilo, což bylo důsledkem toho, jak se katolické duchovenstvo a angažovaný laikát chovaly za války. Z nově jmenovaných biskupů byli tři vězni koncentračního tábora (pražský arcibiskup Josef Beran, litoměřický biskup Štěpán Trochta a olomoucký světicí biskup Stanislav Zela), olomoucký arcibiskup Josef Karel Matocha, českobudějovický biskup Josef Hlouch a brněnský Karel Skoupý za války aktivně pomáhali postiženým

hitlerovským režimem a měli konflikty s nacistickými úřady.

Arciděkan Havelka – kolaborant, nebo hrdina?

Nejvíce diskutovaným případem údajné „kolaborace“ některých duchovních s nacistickými okupanty byla činnost plzeňského arciděkana Antonína Havelky, vězně nacistického režimu, po válce ale souzeného za zradu národa. Faktem je, že se jednalo o problematickou postavu. Zaloužila si však soud a trest?

Antonín Havelka se narodil roku 1881 v Modlešovicích u Strakonice v rolnické rodině, studoval v Českých Budějovicích a poté v Praze na teologické fa-

P. Antonín Havelka. Foto: <https://otik.zcu.cz>

kultě, roku 1904 byl vysvěcen na kněze. Působil nejprve jako kaplan ve Vejprnicích, od roku 1908 v Plzni, kde stoupal po žebříčku církevních hodností. Roku 1919 jej zvolili spolubratři v kněžské službě plzeňským arciděkanem, jeho protikandidátem byl tenkrát Karel Farský, pozdější zakladatel Československé církve (dnes Československá církev husitská). V tomto úřadě P. Havelka setrval až do roku 1941.

Byl žurnalisticky a literárně činný, ještě před první světovou válkou založil časopis *Český západ*, který hájil Církev proti útokům zvenčí a vzdělával lid v katolické nauce. Psal také nábožensky motivované básně a povídky. V období první republiky se politicky angažoval v Československé straně lidové (ČSL)

a několikrát neúspěšně kandidoval do parlamentu.

V lidové straně náležel k jejímu pravému křídlu a odmítal spolupráci s Masarykem a tzv. Hradem, kterou prosazoval vůdce strany mons. Jan Šrámek. Názorový konflikt Havelky s vedením ČSL vyvrcholil roku 1936, kdy stranu opouští a stává se na Plzeňsku vůdčí osobností organizace Vlajka, která byla silně česky nacionalistická, protiněmecká, protimarxistická, protikapitalistická a antisemitská. Po okupaci země Hitlerem 15. března 1939 došlo ve Vlajce k vnitřnímu pnutí mezi stoupenci českého národovectví a spolupráce s nacisty. Zvítězili ti druzí. Arciděkan Havelka, který patřil k prvnímu, vlasteneckému směru, byl roku 1941 z Vlajky vyloučen. Členství v této organizaci, která se v té době již stala nepokrytě kolaborantskou v nejhorším slova smyslu, mu navíc zakázala i pražská arcibiskupská konsistoř. Když se arciděkan Havelka téhož roku postavil proti zabrání zvonů z plzeňského chrámu sv. Bartoloměje pro wehrmacht a jejich přetavení na střelivo, byl gestapem zatčen a uvězněn nejprve v Plzni, poté internován ve františkánském klášteře v Zásmukách u Kolína a nakonec v redemptoristickém klášteře v Obořišti bez možnosti volného pohybu.

Teprve po válce se mohl vráti zpět do Plzně, byl ale pro změnu zatčen orgány československého státu a odsouzen roku 1946 za údajnou kolaboraci s okupantem na 15 let vězení, která strávil v Plzni-Borech, ve Valdicích a na Ilavě. Roku 1954 ho pro špatný zdravotní stav propustili na svobodu, téhož roku zemřel. Je pohřben v Plzni. Vina arciděkana Havelky, jak ji konstatoval soud, spočívala v tom, že byl ve Vlajce, označené za kolaborantskou organizaci, jejíž členové se všichni automaticky již svým pouhým členstvím dopustili zrady národa. Havelkovi přitížily i jeho antisemitské články, které publikoval nejen ještě před okupací, ale i po ní. V prostorách plzeňského arciděkanství se navíc těsně před 15. březnem 1939 konala schůze radikálních vlajkařů, aby naplánovali vyhození do vzduchu plzeňské synagogy. P. Havelka ale nebyl přítomen a není známo, jestli o tom věděl.

Na druhé straně je ale nutno říci, že arciděkan Havelka v této době odvážně křtil Židy, aby měli snadnější možnost opatřit si falešné doklady o arijském původu. Toto a jeho odpor proti rekvírování zvonů byly činy potvrzující věrné katolické smýšlení tohoto kněze, který krom toho vystupoval vlastenecky a nikdy nikoho neudal. Sám se stal obětí hitlerovského režimu, skončil ve vězení, což poválečný soud vůbec nebral v úvahu a nezhodnotil.

Patera Havelku nelze jednostranně hájit a stavět jej na stejnou úroveň s jinými duchovními, kteří se octli v hitlerovských věznicích a koncentracích. Nelze omlouvat, že ještě i po okupaci nějakou dobu setrval ve Vlajce, i když viděl, kam směřuje. Stejně tak je nutno odmítnout i jeho nenávislný antisemitismus, který dával nepokryté najevo. Jenže spravedlivá objektivita nás nutí vidět i kladné stránky jeho osobnosti, které dokazují, že Havelka v tom rozhodujícím a zásadním principu nacistům neustoupil, a proto sám se stal obětí jejich perzekuce. Jeho poválečné odsouzení bylo aktem msty, a nikoli spravedlnosti, jako ostatně i v mnoha jiných podobných případech.

Kolaborace českých katolických intelektuálů?

Komunistická propaganda jistou dobu ráda zdůrazňovala údajnou „kolaboraci“ prominentních českých katolických literátů a intelektuálů s nacisty. Největší osobností mezi nimi byl bezpochyby Jaroslav Durych. Ten nebyl sice za Protektorátu ani zatčen, ani odsouzen, ale jeho díla se nesměla vydávat. Durych sám ochotně pomáhal finančně i jinak rodinám uvězněných. Po válce komunisté rozšířili lež, že prý Durych ve službách reakce, kolaborující s nacisty, má na svědomí předčasnou smrt Karla Čapka, jenž prý zemřel vyčerpáním v důsledku neustálého štvání ze strany krajní pravice. Pravda je ovšem taková, že Čapek zemřel v prosinci 1938, tedy ještě před obsazením země Německem, a to na zápal plic, nikoli na následky nějakého rozčilení při polemice. Durych s Čapkem ještě v období první republiky spolu tvrdě polemizovali na nejrůznější témata, jak bylo mezi literáty obvyklé.

Jediným představitelem katolické inteligence, jenž se octl po válce před soudem pro údajnou kolaboraci, byl novinář Jan Scheinost. Jak ukazují jeho životní data, šlo o osobnost poměrně nevyrovnanou a problematickou. Během první republiky byl šéfredaktorem lidoveckých *Lidových listů*, přitom se ale silně anga-

Jan Scheinost. Foto: Wikimedia Commons

Ať už se to komu líbí či nikoli, z řad českého duchovenstva nebo z řad českého aktivního katolického laikátu nelze uvést jediný příklad vyslovené kolaborace s nacisty.

žoval v Národní Obci fašistické. Za Protektorátu se stal šéfredaktorem *Národní politiky*. Je pravdou, že psal pronacistické články, nejhorší po atentátu na Heydricha roku 1942, kdy sprostě urazil i předsedu londýnské exilové vlády mons. Jana Šrámka. To všechno je neomluvitelné, nicméně rubem této mince je, že Scheinost za války nikoho neudal, měl kontakty s odbojem a tajně pomáhal Židům. Proto byl po válce odsouzen „pouze“ na 22 měsíců. Scheinostovu spolupráci s okupanty, i když je neospravedlnit-

ná, nelze vůbec srovnávat se spoluprací vyložených novinářských hyen Vladimíra Krychtálka, Aloise Kříže a Antonína Kožíška, odpůrců katolické církve, kteří udávali, a dokonce sami slídili po „nepřátelích říše“, proto také byli po válce odsouzeni k trestu smrti.

Ať už se to komu líbí či nikoli, z řad českého duchovenstva nebo z řad českého aktivního katolického laikátu nelze uvést jediný příklad vyslovené kolaborace s nacisty v tom smyslu, že by se přímo podíleli na hitlerovských zločinech, ať už udáváním, nebo dokonce vražděním. Naopak je jednoznačnou pravdou, že katolická církev v českých zemích přinesla svoji krvavou daň v počtu cca 70 popravených nebo umučených v koncentracích duchovních osob a téměř 500, které prošly nacistickými věznicemi a lágry. V nacistických kriminálech a na popravističích se octly i tisíce zbožných katolických laiků. Předsedou londýnské exilové vlády byl katolický kněz mons. Jan Šrámek, mnoho věřících katolíků bojovalo v zahraničních armádách. Z atentátníků na Heydricha čtyři náleželi k předválečné katolické tělovýchovné organizaci Orel: Jan Kubiš, Jozef Gabčík, Josef Valčík a Josef Bublík. Toto jsou pádné argumenty, proti nimž nepřátelé Církve nic nezmohou.

PhDr. Radomír Malý

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

Použité zdroje

Bárta Jiří: *Jan Scheinost – katolický žurnalista před Národním soudem*, diplomová práce, MUNI, Brno 2007
Hlavinka Tadeáš: *Čeští novináři ve stínu hákového kříže*, <https://mediahub.on/komentare>
Medek Václav: *Cesta české a moravské církve staletími*, Praha 1982
Nakonečný Milan: *Vlajka: K historii a ideologii českého fašismu*, Praha 2001
Peřtová Hana: *Literární a žurnalistické působení arciděkana Antonína Havelky*, diplomová práce, Západočeská univerzita, Plzeň 2013
Vaško Václav: *Neumlčená I*, Praha 1990

VÍRA SÍLÍ PŘEDÁVÁNÍM

Dopis arcibiskupa Graubnera redakcím katolických sdělovacích prostředků

Foto: <http://www.faith.org.uk>

Vážené redakce, papež František vyhlásil Mimořádný misijní měsíc na říjen roku 2019. Žádá, aby se zapojily všechny struktury Církve. Proto se stručným shrnutím jeho výzvy se obracím i na vás a prosím, abyste s ní seznámili své spolupracovníky a našli cestu, jak se budete podílet na tomto společném díle.

Pán Ježíš řekl svým učedníkům: *Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu!* Poslechnout jeho výzvu není pro Církev jednou z možností, ale povinností, protože Církev existuje právě proto, aby hlásala evangelium. Má-li Církev zůstat věrná sama sobě a hlásat Ježíše ukřižovaného a zmrtvýchvstalého pro všechny, musí jít pod vedením Ducha Svatého stejnou cestou, jakou šel Kristus, totiž cestou chudoby, poslušnosti, služby a sebeobětování. Jen tak bude schopná účinně hlásat Krista jako počátek a vzor obnoveného lidství prodchnutého bratrskou láskou, upřímností a mírumilovným duchem. Církev má před sebou obrovskou misijní práci. Už svatý Jan Pavel II. vyzval Církev k *obnově misijní horlivosti* v přesvědčení, že misijní činnost obnoví Církev, upevní víru a křesťanskou identitu, že přinese novou horlivost. *Víra sílí předáváním!*

V apoštolské exhortaci *Evangelii gaudium* chtěl papež František tuto naléhavou výzvu znovu představit. Napsal, že misijní činnost představuje i dnes pro

Církev velkou výzvu a misijní zájmy musí stát na prvním místě. Tento úkol je dnes naléhavější než kdy jindy. Má programový význam a závažné důsledky. Papež doufá, že všechna společenství podniknou kroky nezbytné k tomu, abychom pokročili na cestě obrácení

Kéž bychom úspěšněji bojovali s pokušením, které se skrývá za církevním zahleděním se do sebe, za útekem do své bezpečné zóny, za pastoračním pesimismem a neplodnou nostalgií po minulosti, a místo toho se otevírali radostné novosti evangelia.

v misijním působení. Nemáme se bát s důvěrou v Boha a s velkou odvahou udělat misijní rozhodnutí, které bude schopné všechno proměnit, aby se naše zvyklosti, styly, harmonogramy, slovník i všechny církevní struktury staly cestou k evangelizaci současného světa. Máme si počínat tak, aby struktury byly více misijní, aby pastorační práce byla více otevřená, aby se vycházení stalo naším trvalým

postojem a všichni, kterým nabízíme své přátelství, snadněji odpovídali na Ježíšovo pozvání.

Kéž bychom úspěšněji bojovali s pokušením, které se skrývá za církevním zahleděním se do sebe, za útekem do své bezpečné zóny, za pastoračním pesimismem a neplodnou nostalgií po minulosti, a místo toho se otevírali radostné novosti evangelia. Kéž se i v našich neklidných dobách s obnoveným nadšením hlásá světu radostná zvěst, že v Ježíši zvítězilo odpuštění nad hříchem, život nad smrtí a láska nad strachem. Kéž tato zvěst vlije každému důvěru a naději.

Je třeba si hlásání evangelia vzít k srdci tak, abychom rostli v misijní a evangelizační horlivosti, aby rostla láska Církve k misiím, jejichž podstatou je vašeš pro Ježíše, avšak současně i vašeš pro jeho lid.

Proto se jako delegát České biskupské konference obracím na vás s prosbou, abyste se připojili k probuzení nové vášně pro Ježíše a jeho lid. Konkrétní programy nechám na vaší vynalézavosti. Inspirovat vás mohou nabídky Papežských misijních děl v České republice. Očekávám, že své programy zahájíte od začátku letošního října jako přípravu na Mimořádný misijní měsíc v roce 2019 a o svých zkušenostech mě budete informovat.

Kéž Mimořádný misijní měsíc obnoví ducha vašich čtenářů, diváků a posluchačů, podpoří iniciativy a zejména pobídne k modlitbě, která je duší veškeré misijní činnosti. Kéž pomůže rozvinout naše evangelní svědectví mezi spolupracovníky, prohloubí naše chápání misijního poslání Církve a posílí naši odvalu dělit se o svou víru, aby rostlo dílo milosrdné lásky, aby se oživila misijní horlivost, která je základem křesťanské kultury.

S díky za spolupráci každému z vás ze srdce žehná

*Mons. Jan Graubner
arcibiskup olomoucký
delegát ČBK pro misie*

SVÁTOST LÁSKY

Je třeba znovu se zamyslet nad způsobem podávání svatého přijímání

Prefekt Kongregace po bohoslužbu a svátosti Robert kardinál Sarah napsal předmluvu ke knize dona Federica Bortoliho, v níž autor vyzývá Církev k zamyšlení nad způsobem podávání svatého přijímání. „Proč tvrdošijně trváme na podávání vestoje a na ruku?“ ptá se.

Prozřetelnost, která moudře a mírně řídí všechny věci, nám nabízí četbu knihy *Podávání svatého přijímání na ruku* napsanou donem Federicem Bortolim, právě poté, co jsme oslavili stoleté výročí fatimských zjevení. Ještě před zjeveními, na jaře roku 1916, se Anděl pokoje zjevil Lucii, Hyacintě a Františkovi a řekl jim: „*Nebojte se, jsem anděl pokoje. Modlete se spolu se mnou.*“ Anděl poklekl a dotkl se hlavou země. Děti, kterých se zmocnila nadpřirozená síla, jej napodobily a opakovaly po andělovi tuto modlitbu: „*Můj Bože, věřím ti, klaním se ti, doufám v tebe a miluji tě, prosím tě za odpuštění pro všechny, kteří v tebe nevěří, kteří se ti neklaní, kteří v tebe nedoufají a nemilují tě.*“

Co nám ukazuje anděl pokoje

Potom anděl zmizel. Na jaře roku 1916, při třetím zjevení anděla, si děti všimly, že tentýž anděl drží v levé ruce kalich, nad nímž byla svatá hostie. Několik kapek krve padalo z této hostie do kalicha. Anděl nechal kalich i hostii ve vzduchu, přišel k dětem, poklekl na zem a třikrát opakoval tuto modlitbu: „*Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu Svátý: Hluboce se ti klaním a obětují ti nejdražší Tělo, Krev, Duši i Božství Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích světa, na smír za urážky, svatokrádeže a lhostejnosti, jimiž bývá urážen. A pro nekonečné zásluhy jeho Nejsvětějšího Srdce a na přímluvu Neposkvrněného Srdce Panny Marie tě prosím za obrácení hříšníků.*“ Poté anděl vzal znovu do rukou kalich a hostii, podal svatou hostii Lucii a krev z kalicha Hyacintě a Františkovi, kteří zůstali klečet, zatímco anděl říkal: „*Vezměte a pijte Tělo a Krev Ježíše Krista, kterého nevděční lidé strašlivě urážejí. Odčिňujte jejich provinění a utěšujte svého Boha.*“ Anděl

znovu padl na zem a třikrát spolu s Lucií, Hyacintou a Františkem opakoval stejnou modlitbu.

Anděl pokoje nám tedy ukazuje, jak máme přijímat Tělo a Krev Ježíše Krista. Modlitba odčinění, kterou říkal anděl, není bohužel vůbec zastaralá. Jaké však jsou urážky, kterými bývá urážen Ježíš

Foto: Wikimedia Commons, Castiçal (CC BY-SA 3.0)

Anděl pokoje nám ukazuje, jak máme přijímat Tělo a Krev Ježíše Krista.

ve svaté hostii a za něž je třeba konat odčinění? Na prvním místě to jsou urážky proti samotné Nejsvětější svátosti: strašlivá znesvěcení, o nichž podali zprávu a děsivě je popsali někteří bývalí satanisté, kteří se obrátili; urážkou jsou také svatokrádežná přijímání, přijatá těmi, kteří nejsou ve stavu milosti Boží, nebo těmi, kteří nevyznávají katolickou víru (mám na mysli jisté formy tzv. *intercomunia*). Na druhém místě představuje urážku našeho Pána vše, co by mohlo bránit plodnosti svátosti, především bludy zasévané

do myšlení věřících, aby už nevěřili v Eucharistii.

Útok na víru v Eucharistii

Jistě, Ježíš trpí za duše znesvětitelů, za něž prolil krev, kterou oni tak bídně a krutě pohrdají. Ale Ježíš trpí mnohem více, když mimořádný dar jeho božsko-lidské eucharistické přítomnosti nemůže přinášet potenciální účinky v duších věřících. Proto je pochopitelné, že ten nejzákladnější ďábelský útok spočívá v hledání způsobu, jak uhasit víru v Eucharistii tím, že se rozsévají bludy a dává se přednost nevhodnému způsobu přijímání; skutečně, bitva mezi Michaelem a jeho anděly na jedné straně a luciferem na straně druhé pokračuje v srdcích věřících: satanovým terčem je oběť mše svaté a skutečná Ježíšova přítomnost v konsekrované hostii. Tento pokus o loupež se děje na dvou kolejích: tou první je snížení významu „reálné přítomnosti“. Mnozí teologové se pojmu „transsubstanciac“ nepřestávají vysmívat nebo ho ignorují – a to i přes ustavičné výzvy Magisteria.

Don Bortoli udělal dobře, když napsal obsáhlý historický úvod o pravé a upřímné víře Církve ve slova „*toto je moje tělo... toto je moje krev...*“: prosté „je“, které však zjevuje celou Ježíšovu lásku, jeho horoucí touhu být nám fyzicky blízko, tak jako byl nablízku Panně Marii, svatému Josefovi, učedníkům, hladovému zástupu, emauzským učedníkům... Dobří církevní učitelé a učitelský úřad Církve našli ve slově „transsubstanciac“ nepřemožitelnou hradbu proti herezím a zároveň také nevhodnější termín pro označení nejskutečnější lásky – „podstatné“ lásky – přítomné ve svatých způsobách, nezávisle na dispozici člověka a jeho smýšlení.

Foto: <https://pixabay.com> (CC0)

Princip imanence

Princip imanence – to je filosofický blud, podle něhož není myšlením to, co se musí přizpůsobit skutečnosti, avšak skutečnost je zarámována a uskutečněna myšlením – se pokoušel zamořit také nauku o Eucharistii: objektivní reálná přítomnost (= bezpodmínečná Láska) je relativizována podle toho, kdo chápe znamení (*transfinalizace*), nebo toho, kdo je jí živěn (*transsignifikace*). Blahoslavený Pavel VI. musel zasáhnout encyklikou *Mysterium fidei* právě proto, aby vysvětlil, že tato pojetí jsou pro vyjádření tajemství Eucharistie nevhodná. Ne! V Nejsvětější svátosti je láska, i když na ni nikdo neodpovídá, i když ji nikdo nechápe, i když ji nikdo nepřijímá, i když na ni nikdo nemyslí. Je tam, jako pramen, který prýští na poušti: klaní se, děkuje, prosí o odpuštění pro člověka a vyprošuje mu všechny potřebné milosti, zcela nezávisle na jeho myšlení, a to všechno pouze proto, aby člověk sám nakonec uvěřil a podrobil se této Lásce: „*Credidimus caritati!*“ (1 Jan 4,16).

Skutečná přítomnost

Podívejme se nyní, jak víra v reálnou přítomnost může ovlivnit způsob svatého přijímání a naopak. Přijímat svaté přijímání na ruku s sebou zcela nepochybně nese veliké rozptýlení částiček; naopak, pozornost k nejmenším částičkám, péče

o čištění posvátných nádob, nedotýkání se hostie zpocenými prsty, se stávají vyznáním víry ve skutečnou Ježíšovu přítomnost i v těch nejmenších částech konsekrovaných způsob: pokud je Ježíš podstatou eucharistického chleba a pokud drobečky mají podobu chleba, jen málo záleží na tom, zda je kousek hostie veliký nebo malý! Podstata je tatáž! Je to

Eucharistie je posvátná, protože obsahuje posvátno „par excellence“, třikrát svatého Boha, který je láska, nejposvátnější a nejsvětější lásku.

on! A naopak, nepozornost k drobečkům s sebou nese ztrátu článku víry. Postupně by mohlo převážit myšlení: „Jestliže ani farář nedává pozor na drobečky, jestliže podává svaté přijímání takovým způsobem, že se mohou ztratit, znamená to, že v nich není Ježíš, nebo v nich je jen do určitého okamžiku.“

Smysl pro posvátno

Druhou kolejí, po níž se vine útok proti Eucharistii, je pokus vzít ze srdcí věřících smysl pro posvátno. Posvátná Kongregace pro božský kult a svátosti

si již v roce 1980 v instrukci *Inaestimabile donum* stěžovala na rostoucí ztrátu smyslu pro posvátno v liturgii, která se bohužel v posledních letech nezastavila. Jistě, Pán nás miluje mnohými způsoby skrze svou prozřetelnost: přirozený život, vzduch, který dýcháme, naši bližní atd. Bůh nám dává tolik věcí, ale je zde láska, kvůli níž nám Bůh daruje sám sebe a dává nám podíl na své božské podstatě. Tato láska se nazývá „milost“, a je to láska, která přesahuje všechny ostatní lásky. Pokud správně nepochopíme výraz „všechno je milost“, pokud nebudeme správně rozlišovat, riskujeme nebezpečí, že upadneme do panteismu a naturalismu. Je-li všechno milost, není milost nic: neexistuje-li první poschodí (přirozený řád a prozřetelnostní láska), neexistuje ani druhé (nadpřirozený řád a milost). Je třeba, aby toto bylo velmi jasné: více než prozřetelnost, je tu Boží láska, která není společná, ale zvláštní, *dilectio specialis*. A tato *dilectio specialis* (zvláštní láska) je obsažena v Eucharistii.

Posvátno par excellence

Proto svatý Tomáš Akvinský začíná své pojednání o Eucharistii tím, že poukazuje na to, co je na této svátosti zvláštní: jestliže ostatní svátosti jsou znaméním „posvátné věci, nakolik posvěcují člověka“ (*Summa Theologiae* III, q. 60, a. 2, c), zde je Posvátno nejen naznačeno, ale podstatně přítomno: „Toto je rozdíl mezi Eucharistií a ostatními svátostmi, které mají viditelnou materii: Eucharistie obsahuje něco posvátného v absolutním smyslu, to znamená samého Krista“ (*Summa Theologiae* III, q. 73, a. 1, ad 3). Eucharistie je posvátná, protože obsahuje posvátno „par excellence“, třikrát svatého Boha, který je láska, nejposvátnější a nejsvětější láska. Eucharistie není nazývána *Sacramentum caritatis* (svátostí lásky) pro nic za nic. Mít smysl pro posvátno znamená přijmout tuto zvláštní přítomnost.

Význam gest

Zatímco výraz transsubstanciacie označuje skutečnou přítomnost, smysl pro posvátno nám dává zahlédnout absolutní zvláštnost a svatost. Jakým neštěstím by bylo ztratit smysl pro posvátno právě v tom, co je nejsvětější! Bylo by gnosti-

cismem myslet si, že můžeme oddělit víru člověka od vnímatelných vnějších znamení, které naopak musí být v souladu s tím, co naznačují, aby člověk mohl dospět k přijetí neviditelných skutečností. Běžně pouze prostřednictvím těchto konkrétních gest přecházíme od známého k neznámému, jak to ozřejmuje andělský učitel svatý Tomáš (srov. *Summa Theologiae* III, q. 60, a. 2, c). Druhý vatikánský koncil v konstituci *Sacrosanctum Concilium* připomíná, jak důležitá jsou gesta, tělesné postoje, vnější znamení a jejich velická pedagogická hodnota (srov. SC 30, 33). Skutečné přítomnosti zvláštní lásky (*dilectio specialis*) musí tedy odpovídat zvláštní bohoslužba, zvláštní chvála, *thema laudis specialis* (zvláštní předmět chvály, sekvence *Lauda Sion*) a zvláštní způsob přijímání, který nebude přijímáním obyčejného chleba.

Svatý Pius X. nepožadoval pro připuštění dětí k prvnímu svatému přijímání, aby uměly vysvětlit „podstatu“ a „způsob“, ale aby uměly rozlišit chléb eucharistický od chleba obyčejného (srov. dekret *Quam singulari*, 7. srpna 1910). To je první znalost, podmínka *sine qua non*, první semínko, které se potom bude moci rozvinout ve větší porozumění (breptání teologie v očekávání kontemplace Ježíše, který již nebude zahalen). Pokud dítě přijímá eucharistický chléb stejným způsobem, jako dostává bonbón od maminky, jaký smysl pro posvátno může mít? Sám Pán nás žádá, abychom pěstovali smysl pro posvátno. Prorok Malachiáš říká: „Jsem-li otec, kde je úcta ke mně? Jsem-li Pán, kde je bázeň přede mnou? Praví Hospodin zástupů vám, kněží, kteří zlehčujete mé jméno“ (Mal 1,6). Tento Boží požadavek je však pouze a výlučně ve službě lidem: „Ty nemáš zapotřebí naší chvály, ale darem své lásky nás voláš, abychom ti vzdávali díky, naše písně chvály nerozmnžují tvou velikost, ale získávají nám milost, která nás zachraňuje“ (preface 4. obecná), a pomáhají nám, abychom si uchovali víru v tajemství víry.

Klanění

Liturgie je tvořena mnohými malými obřady a gesty – každý z nich je schopen vyjádřit postoje plné lásky, synovské úcty

a klanění se Bohu. Právě proto je užitečné podněcovat krásu, zvláštnost a pastorační hodnotu praxe, která se rozvinula během dlouhé doby v církevní tradici, tedy přijímání eucharistie do úst a vkleče. Velikost a vznešenost člověka, podobně jako nejvyšší vyjádření jeho lásky ke Stvořiteli, spočívá v pokleknutí před Bohem. Sám Ježíš prosil na kolenou v přítomnosti Otce: „*Pak se od nich vzdálil, co by kamenem dohodil, klekl si a modlil*

Velikost a vznešenost člověka, podobně jako nejvyšší vyjádření jeho lásky ke Stvořiteli, spočívá v pokleknutí před Bohem.

Foto: Flickr, A&A Photography Services (CC BY-NC-SA 2.0)

se: „*Otče, chceš-li, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má, nýbrž tvá vůle se staň*“ (Lk 22,42; Mk 14,35–36; Mt 26,38–39). Nebeská liturgie trvá na tom a doporučuje, aby se před obětovaným Beránkem padlo na tvář: „*V tom jsem spatřil, že uprostřed mezi trůnem a těmi čtyřmi bytostmi a starci stojí Beránek, ten obětovaný; měl sedm rohů a sedm očí, což je sedmero duchů Božích vyslaných do celého světa. Přistoupil k tomu, který sedí na trůnu, a přijal knihu z jeho pravice. A když*

tu knihu uchopil, čtyři bytosti a čtyřia dvacet starců padlo na kolena před Beránkem; každý měl loutnu a zlatou nádobu naplněnou vůní kadidla, což jsou modlitby svatých“ (Zj 5,6–8).

Příklad dvou světců

V souvislosti s tím bych rád předložil příklad dvou světců naší doby, svatého Jana Pavla II. a svaté Terezy z Kalkaty. Celý život Karola Wojtyły byl poznamenán hlubokou úctou k Eucharistii. K tomu by bylo možno říci mnoho a mnoho bylo napsáno. Stačí však pouze připomenout poslední léta jeho papežské služby: člověk poznamenaný nemocí těla, která ho postupně a nenávratně vedla k téměř celkovému fyzickému chátrání. Přestože však byl vyčerpán a neměl síly, doslova stráven nemocí a jakoby přibit s Kristem na kříž, Jan Pavel II. si nikdy nedovolil posadit se před vystavenou Nejsvětější svátostí. Kdo by si s pohnutím nevzpomněl na papeže Jana Pavla II. zdrčeného nemocí, vyčerpaného, ale přesto na kolenou před Nejsvětější svátostí během procesí Božího Těla od baziliky svatého Jana v Lateránu k bazilice Panny Marie Větší? Papež, který byl velmi nemocný, stále poklekal na kolena před Nejsvětější svátostí. Nebyl schopný pokleknout a vstát sám. Potřeboval druhé, aby mu pomohli. Až do posledních dnů nám chtěl dávat veliké svědectví úcty k Nejsvětější svátosti. Proč jsme tak pyšní a necitelní ke znamením, která nám sám Bůh nabízí k našemu duchovnímu růstu a k našemu niternému vztahu s ním? Proč nepoklekáme, abychom přijímali Eucharistii jako světci? Je opravdu tak pokořující pokleknout a zůstat na kolenou před Pánem Ježíšem Kristem? A přece: „*On, ačkoliv měl božskou přirozenost, (...) ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži*“ (Flp 2,6–8).

Svatá Matka Tereza z Kalkaty, výjimečná řeholnice, kterou by se nikdo neodvážil označit za tradicionalistku, fundamentalistku nebo extremistku, jejíž víra, svatost a totální odevzdání sebe sama Bohu a chudým jsou všem známy, měla respekt a absolutní úctu k Božímu Tělu Ježíše Krista. Jistě, každodenně se dotýkala Kristova „těla“ v trpících tělech těch nejchudších z chudých. Přesto

Foto: Flickr, limaoscarjuliet (CC BY 2.0)

však se Matka Tereza, naplněna úžasem a úctou, neodvažovala dotknout proměněného Kristova Těla; ale klaněla se mu a v tichu jej kontemplovala, dlouhou dobu setrvala na kolenou před Ježíšem v Eucharistii. A nadto přijímala svaté přijímání do úst jako malé dítě, které se nechá pokorně krmit svým Bohem.

Světiice byla zarmoucena a trpěla, když viděla křesťany, jak přijímají svaté přijímání na ruku. A ještě více, říkala, že pokud je jí známo, všechny její sestry přijímají svaté přijímání pouze do úst. Není toto povzbuzení, s nímž se Bůh obrací k nám: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země; otevři svá ústa a naplním je“? (Žl 81,11).

Přijímejme pokorně

Proč tvrdošjně trváme na tom, abychom přijímali vestoje a na ruku? Proč tento postoj chybějícího podřízení se Božím znamením? Ať se žádný kněz neodvažuje zneužít své autority v této věci tím, že odmítne podat svaté přijímání těm, kteří jej touží přijmout na kolenou nebo do úst a bude s nimi špatně jednat: pojďme, jako děti přijímejme pokorně na kolenou a do úst Kristovo Tělo. Svati nám dávají příklad. Oni jsou příklady k napodobování, které nám dává Bůh!

Jak je možné, že se praxe podávání na ruku stala tak rozšířenou? Odpověď nám dává don Bortoli, když nabízí dosud

neslýchanou, mimořádnou a rozsáhlou dokumentaci. Jednalo se o proces, který zcela zřejmě nebyl průzračný, přechod od toho, co umožňovala instrukce *Memoriale Domini* až ke způsobu dnes tak rozšířenému. Pouze biskupským konferencím zemí, kde byla tato praxe zavedena jako

Působí mi velikou radost vidět tolik mladých lidí, kteří si zvolí přijímat našeho Pána s takovou úctou na kolenou a do úst.

zlořád, bylo umožněno požádat o dovolení podávat svaté přijímání na ruku; a to pouze tam, kde nebylo možno vrátit se k řádnému způsobu podávání Eucharistie, aniž by utrpěla autorita. Bohužel, stejně jako tomu bylo s latinským jazykem, jako tomu mělo být s liturgickou reformou, která měla být v souladu s předchozími rity, se toto zvláštní dovolení stalo paklícem k vyloupení a vykradení trezoru liturgických pokladů Církve. Pán vede spravedlivého po „přímých cestách“ (srov. Mdr 10,10), nikoli skrze vytáčky. Je tedy zřejmé, že mimo teologické motivy, které byly ukázány v předchozích řádcích, také způsob, jímž se rozšířila praxe podávat svaté přijímání na ruku, byl zřejmě zaveden nikoli po cestách Božích.

Kéž tato kniha povzbudí ony kněze a věřící, kteří vedeni příkladem papeže Benedikta XVI. – jenž v posledních letech svého pontifikátu chtěl podávat svaté přijímání do úst a vkleče – touží podávat nebo přijímat Eucharistii právě tímto způsobem, který je mnohem více v souladu se svátostí samotnou. Přejí si, aby nastalo nové objevení a podpora krásy a pastorační hodnoty tohoto způsobu. Podle mého názoru a soudu je právě toto jednou z důležitých otázek, nad níž se Církev dneška musí zamyslet. Jde o jeden ze skutků klanění a lásky, který každý z nás může Ježíši Kristu nabídnout. Působí mi velikou radost vidět tolik mladých lidí, kteří si zvolí přijímat našeho Pána s takovou úctou na kolenou a do úst. Kéž dílo dona Bortoliho přispěje k všeobecnému přehodnocení způsobu podávání svatého přijímání. Jak jsem řekl na začátku této předmluvy, právě jsme oslavili stoleté výročí Fatimy, které nás povzbuzuje v očekávání jistého vítězství Neposkvrněného Srdce Mariina. Tehdy zvítězí také pravda o liturgii.

Rober kardinál Sarah
<http://lanuovabq.it>

Přeložil P. Josef Rýznar
(Mezitimulky redakce)

Federico Bortoli: *La distribuzione della comunione sulla mano. Profili storici, giuridici e pastorali (Podávání svatého přijímání na ruku. Historické, právnícké a pastorační profily)*, Cantagalli 2018

Robert kardinál Sarah,
prefekt Kongregace pro
bohoslužbu a svátosti

Je užitečné podněcovat krásu, zvláštnost a pastorační hodnotu praxe, která se rozvinula během dlouhé doby v církevní tradici, tedy přijímání eucharistie do úst a vkleče.

NEÚTOČTE NA CELIBÁT

Stále častěji dnes zaznívá požadavek na zrušení celibátu. Není to ale spíš tak, že celibát je dnes potřebnější než kdy dříve?

V reakci na sexuální skandály mezi duchovními profesor David Carlin navrhuje umožnit ženatým mužům přístup ke kněžskému svěcení. Ač je to pro mnohé pochopitelná myšlenka, já se domnívám, že jeho návrh je pomýlený. Vlastně si myslím, že by to byla pohroma. Kněžský celibát je dnes potřebnější než kdy dříve. Celibát je darem nezměrné hodnoty Církvi a celému světu, je klenotem v koruně latinské církve. Celibátu si Církev cení od samotných svých počátků jako způsobu života, který je mimořádně vhodný pro rozjímání a pro srdce nerozdělené v lásce k Pánu, jak napsal svatý Pavel v listu Korintským.

Přípodobnění Kristu

Skrze celibát se kněz jedinečným způsobem podobá Ježíši, našemu celibátnímu Veleknězi. Srdce kněze se otevírá k přijímání druhých a k péči o ně v rámci duchovního otcovství. Snáze může přijmout svou nevěstu – Církev a tím napodobuje jejího Ženicha Ježíše. Je taktéž znamením přicházejícího království a viditelnou, živou připomínkou, že v tomto životě nikdy nenalezneme úplné naplnění.

Lidé také pravidelně přicházejí do styku s farním knězem, nikoli s izolovaným mnichem; pokud tato požehnání nedostávají od něho, pak je povětšinou nedostanou vůbec. Tyto neocenitelné duchovní poklady by byly ztraceny nebo výrazně znehodnoceny, kdyby byl zrušen požadavek celibátu.

Kulturní svědectví

Méně často jsou podle mého názoru brány v úvahu další, kulturní poklady celibátu, o které bychom přišli. Toto kulturní svědectví je potřebné obzvláště dnes ve zničující době sexuální revoluce, která si – prostřednictvím tolerantních rozvodových zákonů, rozšíření antikoncepce a mimomanželského sexu, legalizace potratu a epidemie internetové por-

nografie – vybírá obrovskou daň v naší společnosti a ničí bezpočet rodin a jednotlivých životů, především těch nejzranitelnějších – nenarozených, malých dětí a dospívajících.

Foto: Wikimedia Commons

Celibát je darem nezměrné hodnoty Církvi a celému světu, je klenotem v koruně latinské Církve.

Proti neutuchajícímu postupu této tolerantní ideologie stojí kněžský celibát – což je podle mého názoru důvod, proč tolik fascinuje světské novináře. Tím, jak celibátník prožívá sexuální zralost, kdy se vědomě v lásce rozhoduje zřít se pohlavního styku, nabízí důležitou protiváhu falešné sexuální moudrosti naší doby. Rozhodně se nejedná o schvalování spokojenosti se staromládenectvím, protože záměrný celibát pro Království je spíše připomínkou toho, že pravou lásku nenajdeme primárně v sexuální aktivitě, ale v životě milosrdenství, jež nás sjednocuje s Bohem a s druhými lidmi a které jako jedině také uspokojuje naši společnou

touhu po lásce. Právě sexuální naplnění lze totiž nalézt jedině v kontextu milosrdné lásky.

Moudrost cudnosti

Celibát ukazuje mužům a ženám – ať už mají jakékoli povolání –, že pohlavní pud může a musí být nasměrován k pravému lidskému rozkvětu. Zjevuje světu, jak vysvobodit lásku z pout sexuálního modlářství, a ukazuje cestu k životu, který koriguje zveličování sexuální revoluce a postupně uzdravuje rány, které způsobila.

Těm, kdo jsou nezadaní, včetně těch, kteří z nejrůznějších důvodů nikdy nevstoupí do manželství – a tyto důvody se dnes zdají být stále běžnější –, muži a ženy žijící v celibátu ukazují, že i život neženatých a neprovdaných může být přesto smysluplný, radostný a zdravý. Dokonce i ti, kdo žijí v manželství, mohou prožívat období, kdy je vhodné nebo i nutné zdržet se sexuální aktivity.

Manželé mohou v modlitbách rozpoznat, že by se měli pravidelně zdržovat sexu při přirozeném plánování rodiny s cílem vytvořit odstup mezi narozením dětí. Anebo může dojít k tomu, že jsou manželé na čas odloučení kvůli pracovním povinnostem či účastí ve válečném konfliktu. Někteří manželé se mohou rozhodnout, jak učil svatý Pavel, zdržet se na určitou dobu sexuální aktivity, aby se mohli plněji věnovat modlitbě. Správně žitý celibát tím nejlepším způsobem demonstrovuje moudrost a uskutečnitelnost cudnosti za těchto a podobných okolností.

Vznešenost manželství

A konečně, tím, že se kněží rozhodují pro celibát, se též připomíná vznešenost manželství. Důstojnost manželství je skutečně hodnotnou obětí. Zároveň se tím připomínají limity manželství, když je stavěno do falešného protikladu k vyššímu dobru, když je předmětem nezdra-

vých a nerealistických očekávání, která žádný lidský vztah nikdy nemůže naplnit.

To, že se zapomíná na jeho relativní hodnotu, že je prostředkem, a nikoli cílem, že je povoláním, a nikoli právem, vede k tak velkému dnešnímu zmatení okolo manželství. Na jednu stranu se zdá, že manželství je považováno za největší dobro v životě, které by bylo nespravedlivé komukoli upírat. Na druhou stranu této fixaci na manželství protiřečí obecně nízké mínění o nerozlučitelnosti manželství, o jeho podstatné nutnosti pro plození dětí a o jeho zásadním významu

pro soudržnost společnosti a kulturní formování.

Kněz, který přijímá celibát pro Království, nabízí uprostřed současného zmatení jasný příklad tím, že je živoucím svědectvím jak pro důstojnost a krásu manželství, tak pro jeho relativní hodnotu ve srovnání s vyššími dobry.

Zrušení požadavku celibátu pro kněze není správnou cestou k řešení sexuálních přestupků mezi duchovními. Dobrý výběr a prověřování schopných, zdravých a duchovně zralých kandidátů kněžství v semináři a řádná, komplexní a náročná

formace: to je způsob, jak rozptýlit chvályhodné obavy profesora Carlina.

Protože ztratíme-li poklad celibátu, zjistíme, že jsme udělali jen málo pro obnovu kněžství a Církve a příliš mnoho pro likvidaci jejího vlivu a svědectví v naší kultuře, jež prošla sexuální revolucí. Zničili bychom jedinečné svědectví farních kněží, kteří přijímají celibát „pro Království nebeské“.

P. Carter Griffin

<https://www.thecatholicthing.org>

Přeložil Pavel Štíčka

(Mezitulky redakce)

KÉŽ ZVÍTĚZÍ NEPOSKVRNĚNÉ SRDCE PANNY MARIE

Raymond kardinál Leo Burke, bývalý prefekt Apoštolské signatury a současný kardinál-patron Suverénního řádu maltézkých rytířů vyzývá katolické věřící, aby usilovali o zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Raymond kardinál Leo Burke v projevu na Římském fóru pro život, které se konalo 18.–20. května 2017, v měsíci stého výročí prvního zjevení Panny Marie třem pasáčkům ve Fatimě, vyzval katolické věřící, aby „usilovali o zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie“. Kardinál Burke je bývalým prefektem Apoštolské signatury a současným kardinálem-patronem Suverénního řádu maltézkých rytířů. Rovněž byl jedním ze čtyř kardinálů, kteří požádali papeže Františka o objasnění *Amoris laetitia*.

Kardinál Burke v přítomnosti dalšího spoluautora *dubií* kardinála Carla Caffarry, známého kazašského biskupa Athanasia Schneidera a více než stovky představitelů prolife a prorodinných organizací z 20 zemí ve všestranném projevu na téma „Fatimské tajemství a nová evangelizace“ prohlásil, že vítězství Neposkvrněného Srdce Panny Marie bude znamenat mnohem více než ukončení světových válek a přírodních katastrof, které předpověděla Panna Maria ve Fatimě.

Kardinál Burke. Foto: archiv RC

„Jakkoli jsou fyzické tresty související s neposlušností a vzpourou člověka proti Bohu strašlivé, mnohem strašnější jsou tresty duchovní, neboť ty mají co dělat s důsledkem těžkého hříchu: věčnou smrtí,“ řekl kardinál. Vyjádřil souhlas s jedním z předních odborníků na

Fatimu bratrem Michele od Nejsvětější Trojice, že slíbený triumf Neposkvrněného Srdce Panny Marie se bezpochyby vztahuje především na „vítězství víry, které ukončí dobu odpadu a velkých nedostatků pastýřů Církve“.

Selhání pastýřů Církve

K současné situaci v Církvi ve světle zjevení Panny Marie ve Fatimě Burke dále uvedl: „Vyučovat víru v její celistvosti a s odvahou je jádrem úřadu pastýřů Církve: papeže, biskupů v jednotě s Petrovým stolcem a jejich hlavních spolupracovníků-kněží. Proto se třetí [fatimské] tajemství s obzvláštním důrazem obrací k těm, kdo v Církvi vykonávají pastýřský úřad. Jestliže mlčí a nehlásají učení víry ve věrnosti trvalé nauce a praxi Církve, ať kvůli povrchnosti, zmatenosti, či dokonce zesvětštění, v nehlubším duchovním slova smyslu tím smrtelně ohrožují duše, o něž mají na základě svého kněžského svěcení duchovně pečovat. Jedovaté plody selhání

pastýřů Církve vidíme ve způsobu bohoslužby, nauky i mravní disciplíny, který není v souladu s Božím zákonem.“

Význam zasvěcení

Volání po zasvěcení Ruska je pro některé lidi kontroverzní, ale kardinál Burke důvody své výzvy pojmenoval prostě a jasně. „Požadované zasvěcení je jednak uznáním významu, které Rusko stále má v Božím plánu pokoje, jednak známkou hluboké lásky k našim ruským bratrům a sestrám.“

„Samozřejmě, papež Jan Pavel II. zasvětil svět včetně Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie 25. března 1984,“ řekl kardinál Burke. „Dnes však znovu slyšíme výzvu Panny Marie Fatimské, aby bylo Rusko zasvěceno jejímu Neposkvrněnému Srdci v souladu s jejím výslovným pokynem.“

Proč Rusko nebylo zmíněno výslovně

Papež Jan Pavel II. chtěl přání Panny Marie, aby bylo Rusko v zasvěcení „výslovně“ uvedeno, vyhovět, ale nakonec tak na nátlak svých poradců neučinil. Tuto skutečnost nedávno potvrdil oficiální zástupce papeže Františka na oslavách fatimské-

ho výročí v kazašské Karagandě. Bývalý předseda Papežské rady *Cor Unum* Paul kardinál Josef Cordes tam ve svém projevu 13. května vzpomínal na svůj rozhovor s papežem Janem Pavlem II. po zasvěcení či „svěření“ z roku 1984, k němuž došlo 25. března za přítomnosti sochy Panny Marie Fatimské v Římě.

„[Papež] se tímto významným posláním, které tam Matka Boží vizionářům dala, evidentně již dlouhou dobu předtím zabýval,“ řekl kardinál Cordes. „Nedodhodlal se však zmínit Rusko výslovně, protože ho vatikánští diplomaté naléhavě prosili, aby to nedělal, kvůli politickým konfliktům, které by to mohlo vyvolat.“

K výzvě je třeba se neustále vracet

Těm, kdo mají proti zasvěcení Ruska přesto námitky, kardinál Burke připomněl slova papeže Jana Pavla II., který při zasvěcení světa v roce 1984 poznamenal: „Mariina výzva není pro jednou. Je třeba ji předávat z generace na generaci podle stále nových ‚znamení doby‘. Je třeba se k ní bez ustání vracet. Je třeba ji stále nově chápat.“

Kardinál Burke učil, že Panna Maria Fatimská „nám dává prostředky, pomoci

nichž se můžeme věrně obracet na jejího božského Syna a u něj hledat moudrost a sílu k tomu, abychom jeho spásnou milost přinášeli našemu problému nesmírně zmítanému světu.“ Uvedl šest prostředků, které Panna Maria ve Fatimě dala věřícím pro obnovu pokoje ve světě i v Církvi:

1. Denně se modlit růženec,
2. nosit hnědý škapulíř,
3. přinášet oběti za spásu hříšníků,
4. usmiřovat urážky jejího Neposkvrněného Srdce pobožností prvních sobot,
5. vlastním životem se stále více obracet ke Kristu.
6. Konečně Panna Maria žádá papeže, aby v jednotě se všemi biskupy světa zasvětil Rusko jejímu Neposkvrněnému Srdci.

„Slibuje, že skrze tyto prostředky její Neposkvrněné Srdce zvítězí a přivede duše ke Kristu, jejímu Synu,“ dodal kardinál Burke. „Tím, že se obrátí ke Kristu, usmíří své hříchy. Kristus je na přímluvu své panenské Matky zachrání před peklím a celému světu přinese pokoj.“

John-Henry Westen

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložila Lucie Cekotová
(Mezitimulky redakce)

KATOLIČTÍ ŠKOLÁCI VSTŘEBÁVAJÍ MOUDROST MANŽELSKÝCH PÁRŮ

Je půl dvanácté, sychravý lednový den ve čtvrti Tower Hamlets. Maria a Daniel vystoupili z vlaku na stanici Shadwell ve východním Londýně a brzy poté hovořili o svém manželství ve třídě plně dospívajících chlapců. „Vždycky jsem říkala, že se nechci vdávat a pokud někdo přijde s prstýnkem požádat mě o ruku, praštím ho do obličej,“ vypráví s úsměvem Maria. A tak Daniel dal Marii boxerské rukavice. Když před ní poklekl, řekl: „Jestli mě hodláš praštit, nechci, aby sis poranila prsty.“

Danielovi i Marii je 25 let a pocházejí z Caracasu. Jsou dobrovolníci ze vzdělávací charitativní organizace *Explore*, kte-

rá má neobvyklé poslání: přivádět šťastné manželské páry do středních škol, aby diskutovaly se studenty. Pro většinu studentů je to vzácná příležitost, říká Chris Ford, ředitel *Explore*: „Jde o pokus poskytnout mladým lidem příležitost k rozhovoru s manželskými páry o jejich vztahu, protože kvůli domácím poměrům jinak často takovou možnost nemají.“

Takže studenti se mohou půl hodiny manželů ptát na vše, co je zajímá, vysvětluje Edmund Adamus z organizace *Explore* chlapcům z 1. ročníku katolické střední školy *Bishop Challoner Catholic Collegiate School*.

Adamus je ředitelem odboru pro manželství a rodinný život při římskokatolické diecézi Westminster, která letos poprvé požádala pracovníka *Explore*, aby pracoval s diecézními školami. Mary McGhee, temperamentní a pracovitá Novozélandanka, shromažďuje manželské páry ve školní hale kvůli krátké instruktaži před samotnými diskusemi a říká: „Prosíme o Boží požehnání pro dnešní dopolední diskuse.“

Na úvod Adamus požádal chlapce, aby vyjádřili své naděje – a pak i obavy – ohledně manželství. „Máte na to 90 sekund,“ zvolal. Nejvíce z nich doufá,

že najdou ženu, „která umí vařit“, a pokud jde o obavy, jeden z chlapců by si přál manželku, „která se k němu bude dobře chovat“. „Respekt“ napsal Adamus na tabuli. „To je velmi důležité.“ Pak byl poskytnut prostor pro otázky. Pochopitelně se objevují dotazy týkající se sexu: Spali spolu Maria a Daniel před svatbou? Ne. Ani spolu nebydleli. „Bylo to trochu riskantní,“ připouští Maria, „ale první den po svatbě, když jsme byli spolu v našem bytě, byl tak vzrušující,“ uvedla.

„Hádáte se často?“ zeptal se chlapec v první lavici. Nejvíce sporů se točí kolem otázky zda – a případně kdy – se vrátit domů. „Naše země je nebezpečná,“ vysvětlila Maria. „Ve 4 hodiny ráno se probudím a musím zavolat rodičům. Je tam častá střelba, únosy. Naše město je druhé na světě v počtu spáchaných vražd.“

Příběh Marii a Daniela se naprosto liší od toho, který se vypráví ve vedlejší učebně: Edward a Angela jsou nyní již prarodiče a vyrůstali během druhé světové války. Poznali se, když jim bylo 16 let, ale byli od sebe delší dobu odděleni, neboť Edward sloužil v armádě. Ve 23 letech se vzali a zpočátku žili z Edwardova platu a Angelinu mzdu šetřili na větší výdaje. „Neměli jsme žádnou opravdovou dovolenou,“ řekl Edward, „ale příliš nám to nevadilo.“

Otázky přicházely stále rychleji: co způsobuje, ptali se chlapci, že manželství vydrží? „Důvěra,“ odvětila Angela a dodala: „Je důležité udržovat při životě ro-

mantiku. Ve vztahu se snadno dostane do stereotypu. Zpočátku myslíte na to, jak svého partnera potěšit, nějakým překvapením. Ale na to se snadno zapomene, když se vám narodí dítě.“

Stejně jako všechny páry z organizace *Explore* jsou Angela s Edwardem dobrovolníky a praktikujícími křesťany: „Přivedli jsme ještě dva nebo tři další páry,“ říkají. „Získáte cit pro to, zda lidé tohle mohou dělat.“ Jsou metodisté. Venezuelané jsou římský katolíci a třetí pár, Jeremy a Estela, původem z Yorkshire a Uruguaye, jsou anglikán a římská katolička. Žádný z nich tu není proto, aby vnucoval své náboženské přesvědčení, ale mluví jen o svém vlastním manželství. *Explore* navštěvuje školy všech vyznání i ty zcela sekulární.

A hovoří i s věřícími? Katolická víra, že manželství je posvátné a na celý život, je dobře známa. A tohle je koneckonců římskokatolická škola: v učebnách visí kříže, ve skleněných vitrínách jsou fotografie papeže Františka a některé jeho citáty, především ty, které se týkají fotbalu. Je snadné hovořit v takovém prostředí o křesťanské víře v manželství?

Pro mnohé studenty, ať už římské katolíky (tvorí 57 procent studentů na této škole), muslimy, anglikány, nebo letniční křesťany, je rozpad rodiny prostě fakt. V roce 2002, kdy se narodila většina studentů 1. ročníku, bylo v Anglii a Walesu uzavřeno v katolickém kostele

jen 10 044 manželství. Podle statistického úřadu jich bylo po deseti letech uzavřeno již jenom 8 440. Anglikánům se dařilo lépe, v kostele bylo v roce 2012 uzavřeno 56 000 sňatků, ale tyto sňatky společně se svatbami v kostelech jiných vyznání tvoří jen zlomek z 262 240 sňatků, které byly toho roku v Británii uzavřeny. Není divu, že manželství a katolická rodina bylo náležitým tématem druhé části vatikánské synody o rodině.

Manželství, které trvá více než 40 let, zní mnoha studentům jako románový příběh. „Manželé s námi hovořili otevřeně. Mluvili o svých finančních zápasech a o výchově dětí, ale je inspirující, že zůstali spolu a milují se,“ řekl patnáctiletý student Ermal po dopolední diskusi, která byla součástí předmětu osobního, sociálního, zdravotního a ekonomického vzdělávání.

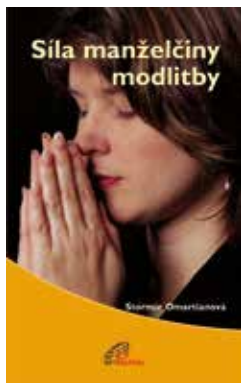
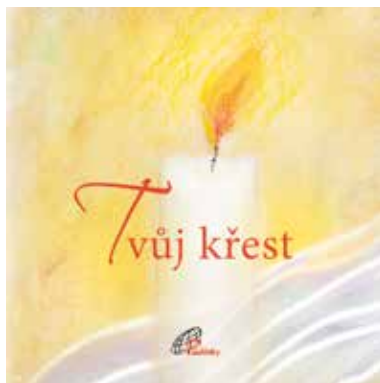
Patnáctiletý Mohammed byl překvapen, když slyšel, „jak složité může manželství být“. Říká: „Myslel jsem, že je to jednoduché.“ Giovanni si naopak myslí, že média „zveličují“ manželské problémy a že filmy poskytují „pokřivený pohled“ na to, co je manželství. „Zakrývají pravý význam manželství,“ souhlasí Ermal. „Jde o společnou cestu s partnerem až do smrti.“ Uzavírá: „O manželství vlastně nic nevíme. Dnes jsme získali lepší představu.“

A snad i trochu naděje.

<http://theexploreeexperience.co.uk>
Přeložil Pavel Štíčka

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Velký diář na rok 2019

Diář formátu A5 v pevné vazbě s obálkou modré či zelené barvy se zlatou ražbou. Církevní a občanské svátky, odkaz na denní modlitbu Církve a na liturgické texty, místo na poznámky. *Váz., 392 s., 200 Kč*

Uspořádala Anna Mátiková FSP: Tvůj křest

Památeční publikace přehledně shrnuje celou liturgii svátosti křtu a lze ji využít i k přípravě na další svátosti. *Dotisk, váz., 45 s., 155 Kč*

Stormie Omartianová: Síla manželčiny modlitby

Autentická výpověď autorky, která do všech svých manželských trápení pozvala Boha. Sdílí se čtenáři vlastní zkušenost s modlitbou, jež může proměnit jak ženu, která se modlí, tak manžela i celé manželství. *Dotisk, brož., 199 s., 199 Kč*

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Potřeba ctností

Existuje dobro jako absolutní hodnota? A mají dnes v našem životě ještě místo ctnosti? Sledujeme další debatu dvou přátel – Filosofova a Nefilosofova.

N: Co to čteš za knihu? Takhle silný spis už jsem dlouho neviděl.

F: Je to kniha o etice. Pojednává o jednání člověka v souladu s ctnostmi, tedy se získanými mravními kvalitami, které za všech okolností udržují kurz našich myšlenek i činů směrem k dobru jako k absolutní hodnotě.

N: K dobru jako k absolutní hodnotě? Ono něco takového existuje? Děláš si ze mě legraci, anebo chceš hned na počátku mezi námi vyvolat spor? Dobro je přece navýsost relativní pojem, a proto mu každý dává odlišný obsah. Pro jednoho je dobrem to, pro jiného zase ono.

F: Záleží, jakou úroveň dobra máš na mysli. Jsou dobra, pro něž tebou vyslovená charakteristika platí. Pro někoho je nyní dobré jít na procházku, pro jiného zase pohovět si v posteli. Když se však posuneme o řád výš, můžeme se zeptat, zda neexistuje ještě nějaké základnější dobro. Něco, co svým jednáním sledují všichni lidé, třebaže jsou jejich konkrétní skutky velmi rozdílné. Nemohli bychom zaměřovat stejný cíl, kdybych teď zůstal na pohovce a ty ses šel provětrat do lesa?

N: Stejný cíl? To těžko. Ty by sis chtěl oddychnout a já podstoupit sportovní výkon. Tyto dvě činnosti nemají nic společného.

F: Ale já bych mým setrváním na gauči dosáhl uspokojení, k němuž bys ty dospěl chůzí v přírodě. Naše uspokojení by nás i přes rozdíl našich aktivit spojovalo. Staří filosofové říkali, že všichni lidé touží po štěstí a každý se ho snaží uchopit prostředky, které považuje za vhodné.

N: No, něco na tom možná je. Takže tím společným dobrem, které ty i já a vůbec všechny lidské bytosti svým jednáním sledují, je vlastní spokojenost jako absolutní, cílová a nejvyšší hodnota? Proti

tomu nic nemám. Jen mi není jasné, proč do toho pleteš nějaké ctnosti?

F: Nějaký příklad by mohl leccos objasnit. Představme si člověka, který zjistí, že na jedné vysoké a těžko přístupné hoře se skrývá vzácný poklad. Stačí se ho zmocnit a jeho existence je bohatě zajištěna. Lákavější příslib životní spokojenosti bys těžko hledal. Do výstupu na vrchol

Foto: <https://pixabay.com> (CC0)

Všichni lidé touží po štěstí a každý se ho snaží uchopit prostředky, které považuje za vhodné.

ho nikdo nemusí pobízet, jeho touha po zbohatnutí je dostatečně silná, takže ani není schopen čelit nutkání, které ho k vydání se na cestu bezprostředně ponouká. Vyrazí tedy bez okolků za svým cílem. Zpočátku jde všechno hladce, ale brzy se terén stává strmější a náročnější. V některých úsecích je stezka velmi úzká a vede nad hlubokými propastmi. Nezkušený lezec se vystavuje vysokému riziku zřícení. Co asi udělá, když na takové kritické místo dorazí?

N: Bude v pokušení se vrátit. Asi bude postávat před nebezpečným úsekem

a svádět nelehký vnitřní boj. Touha po pokladu ho bude mocně táhnout k cíli, přirozený strach z možného pádu do hlubin ho zase bude odrazovat od pokračování v expedici. Jestliže však vyhodnotí riziko jako příliš vysoké, obrátí se a sestoupí zpět do údolí. Leda že by byl natolik odvážný, že by se kritické místo pokusil zdolat.

F: Popsals to dobře. Ten člověk se patrně bude nacházet ve vykresleném rozpoložení. Zdá se mi však, že ti při tvém výkladu uniklo něco důležitého.

N: Důležitého? Nevím, o čem mluvíš.

F: Řekni mi, aby onen lezec překonal nebezpečné úskalí a pokračoval směrem k vrcholu, musí disponovat určitou kvalitou.

N: Aha, myslíš odvahou? Tu určitě potřebuje, ale vůbec bych toto jeho vnitřní hnutí neoznačoval za ctnost, jak bys mě jistě rád ihned poučil. Stačí krátkodobé vyburcování jeho vnitřní energie a obtížný úsek může překonat bez újmy na zdraví.

F: Myslíš, že se smí spolehnout na momentální schopnost stimulace svých vnitřních energií? To se mu může zdát možná jednou, dvakrát. Ale co když je podobných překážek na horské trase vícero? Pak by bylo mnohem rozumnější opřít se o rys charakteru, který jsi nazval odvahou. Spočíval by v trvalém sklonu k jednání určitého typu ve chvílích vystalého nebezpečí. Opakované překonávání úskalí by pak už nebylo věcí náhody, nýbrž výsledkem činnosti přiměřené k obtížným situacím. Ostatně, náhoda je v opakovaném úspěšném jednání vyloučena. Co je náhodné, nastává zřídka. Opakovaný výskyt něčeho předpokládá adekvátní důvod tohoto výskytu. V případě jednání, které vykazuje nadprů-

měrné rysy jako reakce na nadprůměrné nároky situace, se jedná o ctnost.

N: Uznávám, že při takovém rizikovém výstupu by šlo náhodně přejít přes jedno, dvě, možná tři kritická místa. Pokud by cesta byla poseta těžkými nástrahami, mohl by uspět pouze zkušený horolezec. A kdyby náročnost terénu přesáhla určitý stupeň, nešlo by se přes něj dostat bez přiměřeného horolezeckého vybavení.

F: Nelze než souhlasit. Zkušenost, o níž ses zmínil, je při putování za skutečným životním uspokojením nezbytná. Ctnost není nic jiného než kvalita, která vzniká v dané schopnosti – rozumu, vůli, emotivních hnutí – opakovaným jednáním určité povahy. Když opakovaně bezchybně vyřeším nelehké matematické úlohy, získávám jistou myšlenkovou kvalitu, díky níž jsem způsobilý řešit nové matematické příklady úspěšným způsobem. Pravděpodobnost, že ve výpočtu dospěji ke správnému výsledku, je u mě vyšší než u člověka, který se matematikou a počítáním úloh nikdy nezabýval. Všimni si, že nejde jen o aktuální matematické znalosti, které se dají systematickým studiem získat. Jde rovněž o jakousi kapacitu umět řešit úlohy, při nichž si s pouhou aplikací toho, co již znáš, nevystačíš. Musíš přitom použít ještě něco víc než asimilované matematické vědomosti. Klidně to můžeš označit za „myšlenkovou zkušenost“ v oboru matematickém. Určitě se mnou budeš souhlasit, když řeknu, že podobné zkušenosti lze získávat v jakémkoli jiném oboru a nejinak se to má i v oblasti praktického lidského konání. Patřičnou zkušenost musí mít třeba řemeslník. A máme-li dojít k jádru našeho problému, bez zkušenosti se člověk neobejde ani při řešení mravních obtíží, jimiž je náš život přímo přeplněný.

N: Mravní zkušenost? V čem by měla spočívat?

F: Snad o tom nemusím dělat nějakou učenou přednášku. Zamysli se nad svou vlastní, každodenní zkušeností.

N: Zkušeností s čím? Nechápu, co mi chceš sdělit.

F: Tak mi třeba pověz: vyskytují se ve tvém životě situace, kterým se záměrně vyhýbáš?

N: Převlekl jsi hovor na dosti delikátní rovinu. V zájmu vyřešení „našeho přípa-

du“ ti odpovím zcela upřímně. Od určité doby jsem přestal chodit s kamarády na pivo. Několikrát jsem se jimi nechal zlákat a nikdy to nedopadlo dobře. Nezůstalo totiž jen u jedné či dvou rund. Do restaurace jsem vstupoval po dvou, odchod jsem už absolvoval po čtyřech.

F: Díky za upřímnost. Teď se na tvou zkušenost podívejme zblízka. Určitá situace tě staví do pozice, kterou nezvládáš. Jednáš způsobem odporujícím tvému zájmu. Nevede k cíli, který v jiných případech pravidelně sleduješ – ke spokojenosti. Naopak, taková setkání končí nespoko-

Foto: <https://pixabay.com> (CC0)

V životě se dostáváme do nelehkých situací, při jejichž zvládnání se neobejdeme bez patřičných kvalit, bez intelektuálních a mravních ctností.

jeností, fyzickou a psychickou nelibostí, výčitkami. Po několikerém selhání jsi byl s to pochopit, že by nebylo dobré další experimenty hazardně opakovat. Je rozumné se jich zcela vzdát. Vrátime-li se k příkladu horolezce, je to jako kdyby přešel pár obtížných míst, ale vždy si přitom přivodil nemalá zranění. Po opakované zkušenosti s vlastní neschopností zdolat náročné pasáže bez újmy by musel uznat, že není rozumné ve výstupu pokračovat. Další cesta by se mu mohla stát osudnou.

N: Takovou zkušenost má asi úplně každý. Ale kde je zde místo pro mravní kvality zvané ctnosti?

F: Už to, že máš sílu pravidelně odmítat pozvání přátel na posezení u piva, vychá-

zí z ctnosti. Nebo je pro tebe vyhýbání se jejich setkávání v restauraci snadné?

N: Ze začátku jsem se přitom musel kousat do rtů, stálo mě to mnoho odříkání. Po určitém čase se mi začalo říkat „ne“ podstatně snadněji.

F: Protože jsi postupně získal kvalitu k odporu. Každé nové odmítnutí ji posilovalo a zároveň se dělo ve shodě s ní. Aristoteles nazývá toto svobodné přeformátování naší vůle „druhou přirozeností“. Jakmile ji dlouhodobým bojem získáš a vykonáš skutek, který se jí ničím neprotiví, prožíváš přitom uspokojení. Odtud ona pozdější snadnost odmítat svůdné nabídky. Nyní si ale představ, že se přeče jenom opakovanému setkávání s přáteli za ohrožujících okolností nevyhneš, protože to není z nějakého důvodu možné. Budeš potřebovat nové zdroje rezistence. Bez nové kvality – klasikové by řekli bez ctnosti síly a umírněnosti – nebezpečí nezdoleáš. Pomysli, že náš život není restaurace, kterou můžeme jen tak opustit či horský terén, z něhož se můžeme vrátit do nižších a schůdnějších poloh. Dostáváme se během něj nevyhnutelně do nelehkých situací, v nichž prostě musíme jednat, a ústup nelze nijak uskutečnit. Bez patřičných kvalit, bez intelektuálních a mravních ctností pak nutně selháváme. Zabývali jsme se silou k pasivní rezistenci, nicméně v životě na nás rovněž doléhá nezbytnost přibližovat se aktivně k námi nezvolenému, do naší přirozenosti vepsanému cíli. O to výraznějšími kvalitami tudíž musíme disponovat. Doufám, že se už nedivíš, když mě vidíš vnořeného do studia knihy o ctnostech.

N: Čti si klidně dál. Musím si o našem rozhovoru v klidu popřemýšlet. Stále jsem se nezbavil určitých pochybností. Již nyní se ptám, proč bych měl mou životní satisfakci hledat na nějaké „vysoké hoře“ a nezískat ji pohodlněji bez riskování nad propastmi. Příště si o tom promluvíme a mám nejasné tušení, že se naše diskuze nebude odvíjet tak hladce jako dnes.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof. Přednáší na vysoké škole CEVRO Institut a spolupracuje s Občanským institutem

Letem světem

„V případě projednávání **návrhu na umělé oplodňování žen bez souhlasu partnera v Poslanecké sněmovně navrhuji, aby se současně projednávala vyživovací povinnost k takto počatým dětem, která by nahradila vyživovací povinnost otce. Pokud by byl zákon přijat, vyživovací povinnost k těmto dětem by měl mít ze zákona Oranžový klub** a spřátelené organizace, nikoli stát,“ upozornila na svém facebookovém profilu velmi trefně paní Blanka Vildová. A citovala z desatera Oranžového klubu: „Bod číslo 5: Asistovaná reprodukce musí být dostupná pro všechny, kteří chtějí založit rodinu. Až 5 % dětí se dnes rodí díky asistované reprodukci a jejich počet každoročně narůstá. Zdravotní pojišťovny hradí zpravidla tři cykly IVF, případně čtyři (pokud bylo v prvních dvou pokusech použito pouze jedno embryo) pouze ženám do 39 let věku (ne včetně). Od 39 let si ženy musí tuto nákladnou léčbu hradit samy.“ Chybí tomu jediné, ale to podstatné: systémové opatření a logika smyslu věcí.

Ale tím se tolik netrapme. Magazín *E15* přinesl totiž článek o tom, že „**mladí lidé si místo dítěte radši pořídí kaktus, místo psa pokojovku,“ a dále dodává, že „péče o psa či kočku je pro řadu z nich příliš nákladná nebo časově náročná,** a tak si začali vybavovat byty různými druhy kaktusů, sukulentů či po-

kojovek. Ačkoli nevyžadují téměř žádnou péči, v čemž právě spočívá jejich výhoda, v životě svých vlastníků hrají natolik důležitou úlohu, že dostávají vlastní jména i nevidanou porci lásky.“

Mnoho lidí řeší nešvary letošního počasí. Léto je v plném proudu nejen co do kalendáře, který už dávno rozpůlil dětem prázdniny, ale i co do horkého

Koláž: mimi

počasí. Mnozí se ptáme po důsledcích sucha a k člověku tak krásně patří i starost o úrodu a zásoby pro sebe i zvířata na časy pod sněhem. V tomto ohledu neplatí pro Čechy pravidlo, že o počasí se mluví ze zdvořilosti a aby řeč nestála. Geolog, klimatolog a publicista Václav Cílek uvádí: „Klima ovlivňuje život lidské společnosti a sucho v Indii může mít fatální důsledky nejen pro tamní populaci, ale i pro Česko. Protože vše souvisí se vším a nevyzpytatelné počasí

ve vzdálené zemi může odstartovat hlad, masové migrace a politický neklid, které se přeženou celým světem. Proto připomíná, že vstupujeme, stejně jako celý kapitalismus, do období velké nejistoty. Lidé by z toho měli vyvodit praktické závěry a přichystat se, že civilizace, na jejíž pohodlí si zvykli, může na čas zkolabovat.“ A následují ještě další moudrá slova téhož autora: „**Máme rádi svobodu, ale často se pod tím chápá hlavně svoboda si hodně užívat a evropské hodnoty, o nichž se často mluví, se proměnily hlavně v touhu mít rok od roku o něco vyšší plat a odjet si na dovolenou do Thajska. Takže jde spíš o ochranu pohodlného života.** Kdo například chrání dobrou klasickou hudbu a spoustu dalších věcí, které Evropu nejméně po tisíc let utvářely? A jiná věc: kdyby se v Německu rodilo více dětí, tak by tamní podnikatelé nemluvili o pracovních silách ze zahraničí. Takže si tu evropskou kulturu docela dost podkopáváme sami.“

Asi si všichni vzpomínáme, jak před rokem vyhořel **starobylý dřevěný kostel v Gutech**. V noci prvního výročí této tragické události se odehrál krásný okamžik, v němž se znovu ukázalo, že víme, na čem záleží. Na dvě stovky lidí v tuto noc přišly v tichosti a s modlitbou na rtech prosit k velkému dřevěnému kříži. Nádhera.

-zd-

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 25 Kč, což za rok činí 600 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jediné díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplat.

PETICE NA PODPORU MANŽELSTVÍ

Přispějte i vy k podpoře manželství muže a ženy

Milí přátelé,

skupina poslanců v čele s Markem Výborným (KDU-ČSL) podala návrh na změnu ústavy ohledně manželství, aby jako svazek muže a ženy bylo pod ochranou našich zákonů. Rozhodli jsme se na podporu manželství muže a ženy zorganizovat petici a tím tento návrh podpořit. Aby tato petice měla úspěch, potřebujeme nutně Vaši pomoc. Chceme získat minimálně dvojnásobek podpisů jako má petice za tzv. manželství pro všechny a raději mnohem více. Přidejte se a pomozte nám nasbírat co nejvíce podpisů. Manželská rodina byla a je zárukou budoucích generací. Jde o všechny naše děti a naše budoucí generace. Tímto i vy pomáháte utvářet svět, v jakém budou žít.

Text petice a petiční arch najdete na <http://podporamanzelstvi.cz/wordpress/>. Petice musí podle zákona proběhnout výhradně papírovou formou. Na uvedené adrese je také mapa míst, kde budou umístěny petiční archy. Prosíme, pomozte i tímto způsobem a vytvářejte petiční místa. Pokud se rozhodnete podpořit nás dobrovolnickou pomocí, modlitební podporou a popřípadě i materiálním příspěvkem, budeme velmi vděční! Bez Vás to nejde! Přispět nám můžete na číslo účtu: 2600107732/2010

Aliance pro rodinu, www.alipro.cz

12. 8. Ne	19. neděle v mezidobí I Král 19,4–8, Žl 34, Ef 4,30 – 5,2, Jan 6,41–51	19. 8. Ne	20. neděle v mezidobí Př 9,1–6, Žl 34, Ef 5,15–20, Jan 6,51–58
13. 8. Po	sv. Poncián, papež, a Hippolyt, kněz, mučedníci Ez 1,2–5,24–28c, Žl 148, Mt 17,22–27	20. 8. Po	Památka sv. Bernarda, opata a učitele církve Ez 24,15–24, Dt 32,18–21, Mt 19,16–22
14. 8. Út	Památka sv. Maxmiliána Marii Kolbeho, kněze a mučedníka Ez 2,8 – 3,4, Žl 119, Mt 18,1–5.10.12–14	21. 8. Út	sv. Pius X., papež Ez 28,1–10, Dt 32,26–36, Mt 19,23–30
15. 8. St	Slavnost Nanebevzetí Panny Marie (Doporučený svátek) Zj 11,19a; 12,1.3–6a.10ab, Žl 45, I Kor 15,20–27a, Lk 1,39–56	22. 8. St	Památka Panny Marie Královny Ez 34,1–11, Žl 23, Mt 20,1–16a
16. 8. Čt	sv. Štěpán Uherský, král Ez 12,1–12, Žl 78, Mt 18,21 – 19,1	23. 8. Čt	sv. Růžena z Limy, panna Ez 36,23–28, Žl 51, Mt 22,1–14
17. 8. Pá	sv. Myron, kněz a mučedník Ez 16,1–15.60.63 (Ez 16,59–63), Iz 12,2–6, Mt 19,3–12	24. 8. Pá	Svátek sv. Bartoloměje, apoštola Zj 21,9b–14, Žl 145, Jan 1,45–51
18. 8. So	sv. Helena Ez 18,1–10.13b.30–32, Žl 51, Mt 19,13–15	25. 8. So	sv. Benedikt a druhové, mučedníci Ez 43,1–7a, Žl 85, Mt 23,1–12
26. 8. Ne	21. neděle v mezidobí Joz 24,1–2a.15–17.18b, Žl 34, Ef 5,21–32, Jan 6,60–69	2. 9. Ne	22. neděle v mezidobí Dt 4,1–2.6–8, Žl 15, Jak 1,17–22.27, Mk 7,1–8.14–15.21–23
27. 8. Po	Památka sv. Moniky 2 Sol 1,1–5.11b–12, Žl 96, Mt 23,13–22	3. 9. Po	Památka sv. Řehoře Velikého I Kor 2,1–5, Žl 119, Lk 4,16–30
28. 8. Út	Památka sv. Augustína, biskupa a učitele církve 2 Sol 2,1–3a.14–17, Žl 96, Mt 23,23–26	4. 9. Út	sv. Růžena z Viterba, panna I Kor 2,10b–16, Žl 145, Lk 4,31–37
29. 8. St	Památka Umučení sv. Jana Křtitele Jer 1,17–19, Žl 71, Mk 6,17–29	5. 9. St	sv. Viktorin, biskup a mučedník I Kor 3,1–9, Žl 33, Lk 4,38–44
30. 8. Čt	sv. Fiakr, poustevník I Kor 1,1–9, Žl 145, Mt 24,42–51	6. 9. Čt	sv. Magnus, opat I Kor 3,18–23, Žl 24, Lk 5,1–11
31. 8. Pá	sv. Rajmund, řeholník, kardinál I Kor 1,17–25, Žl 33, Mt 25,1–13	7. 9. Pá	sv. Melichar Grodecký, mučedník I Kor 4,1–5, Žl 37, Lk 5,33–39
1. 9. So	sv. Jiljí, opat I Kor 1,26–31, Žl 33, Mt 25,14–30	8. 9. So	Svátek Narození Panny Marie Mich 5,1–4a, Žl 13, Mt 1,1–16.18–23

MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., Mgr. Andrej Kutarňa, fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.